T.C

HARRAN ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

(YÜKSEK LİSANS TEZİ)

UZAKTAN EĞİTİMLE VERİLEN ORTAOKUL MÜZİK DERSLERİNİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ DOĞRULTUSUNDA DEĞERLENDİRİLMESİ

MELİSA UMAN

ŞANLIURFA-2023

T.C

HARRAN ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

(YÜKSEK LİSANS TEZİ)

UZAKTAN EĞİTİMLE VERİLEN ORTAOKUL MÜZİK DERSLERİNİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ DOĞRULTUSUNDA DEĞERLENDİRİLMESİ

MELİSA UMAN

DANIŞMAN

Dr. Öğr. Üyesi Taner TOPALOĞLU

ŞANLIURFA-2023

T.C.
HARRAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
YÜKSEK LİSANS
TEZ ONAY SAYFASI

Dr. Öğr. Üyesi Taner TOPALOĞLU danışmanlığında, melisa UMAN' ın hazırladığı "Uzaktan Eğitimle Verilen Ortaokul Müzik Derslerinin Öğretmen Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi" konulu bu çalışma 26 /01 /2023 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından Harran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir

☒Oybirliğiyle / ☐Oy çokluğu ile

İmza

Danışman	: Dr. Öğr. Üyesi Taner TOPALOĞLU	
Üye	: Doç. Dr. Gökhan YALÇIN	
Üye	: Doç. Dr. Şenol AFACAN	

Bu tezin Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalında yapıldığını ve enstitümüz kurallarına göre düzenlendiğini onaylarım.

(Ünvanı, Adı, Soyadı)

Enstitü Müdürü

Bu çalışma: ……. Tarafından Desteklenmiştir.

Proje No : ……

Not: Bu tezde kullanılan özgün ve başka kaynaktan yapılan bildirişlerin, çizelge, şekil ve fotoğrafların kaynak gösterilmeden kullanımı 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunundaki hükümlere tabidir.

	T.C. **HARRAN ÜNİVERSİTESİ** **TEZLİ YÜKSEK LİSANS** **ORJİNALLİK RAPORU ve BEYAN FORMU**	Doküman No : HRÜ-KYS-FRM-015 Yayın Tarihi : ..../…./.20… Revizyon No : RevizyonTarihi : Sayfa No : 1 / 1

ÖĞRENCİNİN	
Öğrenci No	205237003
Adı / Soyad	Melisa UMAN
Anabilim Dalı/Programı	Müzik Eğitimi Anabilim Dalı / Tezli Yüksek Lisans
Tez Konusu	Uzaktan Eğitimle Verilen Ortaokul Müzik Derslerinin Öğretmen Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Yukarıda başlığı belirtilen tezli yüksek lisans çalışmamın a) Kapak sayfası, b) Giriş, c) Ana bölümler ve d) Sonuç kısımlarından oluşan toplam 49 sayfalık kısmına ilişkin, 29/12/2022 tarihinde şahsım/ danışmanım tarafından **Turnitin** adlı intihal tespit programından aşağıda belirtilen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, benzerlik oranı % 24'tür. Ayrıca tez çalışması hiçbir blok kopyalama içermemektedir.

Uygulanan filtrelemeler:
Kabul/Onay ve Bildirim sayfaları hariç,
Kaynakça hariç
Alıntılar dâhil
5 kelimeden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Yükseköğretim Kurulu Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi, Harran Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesini ve Harran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü tez çalışması Orijinallik Raporu alınması ve kullanılması Uygulama Esasları'nı inceledim ve bu Uygulama Esasları'nda belirtilen azami benzerlik oranlarına göre tez çalışmamın herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim. Etik ihlal tespiti halinde, Enstitü yönetim kurulunca, diplomamın iptal edilmesini kabul ediyorum. Gereğini saygılarımla arz ederim.

29/12/2022
Melisa UMAN
İmzası

Yukarıda yer alan raporun ve beyanın doğruluğunu onaylarım. 29/12/2022

…….
Dr. Öğr. Üyesi Taner TOPALOĞLU
(İmzası)

ÖZET

UZAKTAN EĞİTİMLE VERİLEN ORTAOKUL MÜZİK DERSLERİNİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ DOĞRULTUSUNDA DEĞERLENDİRİLMESİ

UMAN, Melisa

Yüksek Lisans Tezi

Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Dr. Öğr. Üyesi Taner Topaloğlu

Şubat, 2023, 36 sayfa

Uzaktan eğitim ilk bakışta dezavantaj gibi görünse de zaman ve mekân yönünden esneklik sağlayan yenilikçi bir modeldir. Bu esneklik öğrenmeyi hedefleyen herkese eşit fırsat sunar. Salgın süreci ile karşı karşıya kalınan uzaktan eğitim sürecinde, genel müzik eğitiminin mevcut durumu önemli bir yere sahiptir. Bu doğrultuda ortaokul müzik öğretmenlerinin görüşlerine bakıldığında; uzaktan eğitim sürecinde, ortaokul müzik dersi ve derse hazırlık sürecinin mevcut durumu, uzaktan eğitim dersinde yapılan etkinliklerin durumu, müzik derslerinin verimlilik durumu, ders sürecinde yaşanılan sorunlar ve bu sorunlara yönelik çözüm önerilerinin tespit edilmesi amaçlanmaktadır. Nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseni kullanılan araştırmada, veriler yarı yapılandırılmış, görüşme formu ile toplanmış, elde edilen veriler içerik analiz yöntemiyle çözümlenmiştir. Yüzde frekans gibi temel istatistiksel yöntemlerle veriler desteklenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı Şanlıurfa ili merkez ilçelerinde rastgele seçilen ortaokul düzeyinde 30 tane ortaokulda görev yapan 33 gönüllü müzik öğretmeni oluşturmaktadır. Bu çalışma Harran Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Etik Kurulunun 18.03.2022/33 sayılı onayı ile yürütülmüştür. Araştırmanın sonucunda, online ders süresinin yeterli görüldüğü, öğrencilerin derse katılım durumun yetersiz olduğu, yalnızca derse katılan öğrencilerin verilen ödevleri yerine getirebildiği, öğretmenlerin öğretim yöntem ve tekniklerini etkili bir şekilde kullanabildiği, derse hazırlık sürecini etkileyen olumlu faktörlerin verimli çalışmaya olanak sağladığı ve uzaktan eğitim sisteminin avantajlarından biri olduğu, uzaktan eğitim sürecinde en çok yaşanılan teknik problemin internet kaynaklı olduğu, teknik dışında diğer faktörlerinde

uzaktan eğitimde etkili olduğu, uzaktan eğitimde verim sağlamak için müzik derslerinde analiz ve iyileştirme yapılması gerektiği, öğrenciler ve öğretmenlere derslerde kamera açma zorunluluğu getirilmesi, öğretmenler için uygun ortam sağlanması ve teknolojik araçların temin edilmesi sonuçlarına ulaşılmıştır. Elde edilen sonuçlar doğrultusunda önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimler: Müzik Eğitimi, Genel Müzik Eğitimi, Uzaktan Eğitim

ABSTRACT

EVALUATION OF SECONDARY SCHOOL MUSIC COURSES TAUGHT WITH DISTANCE EDUCATION IN ACCORDANCE WITH TEACHERS' OPINIONS

UMAN, Melisa

Master's Thesis

Department Of Music Education

Advisor: Asst. Prof. Taner TOPALOĞLU

February, 2023, 36 pages

Although distance education may seem like a disadvantage at first glance, it is an innovative model that provides flexibility in terms of time and space.This flexibility offers equal opportunity to everyone who aims to learn. In the distance education process faced with the epidemic process, The current state of general music education has an important place. In this direction, when we look at the opinions of secondary school music teachers, in the distance education process, current state of secondary school music lesson and lesson preparation process, the status of the activities done in the distance education course, efficiency status of music, problems experienced during the lesson and it is aimed to determine the solution proposals for these problems. In the research using the case study design, one of the qualitative research methods, data were collected with a semi-structured interview form, the data obtained were analyzed by content analysis method. The study group of the research consists of 33 volunteer music teachers working at the secondary school level in 30 randomly selected secondary schools in the central districts of Şanlıurfa, affiliated to the Ministry of National Education. This study was carried out with the approval of Harran University Social and Human Sciences Ethics Committee, numbered 18.03.2022/33. As a result of the research, online course time is considered sufficient, the students' participation in the lesson is insufficient, that only the students who attend the course can fulfill the assigned homework, teachers are able to effectively use teaching methods and techniques, the lesson that affect positive factors preparation process allow efficient study, and that it is one of the advantages of the distance education system, It has been

concluded that the most common technical problem in the distance education process is the internet, it has been found that besides technique other factors are effective in distance education, analysis and improvement should be made in music lessons to ensure efficiency in distance education, obligation to open cameras for students and teachers in lessons, providing a suitable environment for the teachers and the results of the provision of technological tools have been reached. Suggestions were made in line with the results obtained.

Keywords: Music Education, General Music Education, Distance Education

UZAKTAN EĞİTİMLE VERİLEN ORTAOKUL MÜZİK DERSLERİNİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ DOĞRULTUSUNDA DEĞERLENDİRİLMESİ

İÇİNDEKİLER

TEZ ONAY SAYFASI II
ORJİNALLİK RAPORU ve BEYAN FORMU III
ÖZET IV
ABSTRACT VI
İÇİNDEKİLER VIII
TABLOLAR LİSTESİ X
KISALTMALAR XI
EKLER LİSTESİ XII
GİRİŞ 1

BİRİNCİ BÖLÜM

ARAŞTIRMANIN KAPSAMI

1.1. PROBLEM DURUMU 3
1.2. PROBLEM DURUMU VE ALT PROBLEMLER 4
1.2.1. Problem Durumu 4
1.2.2. Alt Problemler 5
1.3. ARAŞTIRMANIN AMACI 6
1.4 ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ 6
1.5. SAYILTILAR 6
1.6. SINIRLILIKLAR 6

İKİNCİ BÖLÜM

ARAŞTIRMANIN KURAMSAL ÇERÇEVESİ VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1 MÜZİK EĞİTİMİ 7
2.1.1. Genel Müzik Eğitimi 7
2.1.2. Özengen Müzik Eğitimi 8
2.1.3. Mesleki Müzik Eğitimi 9
2.2. ORTAOKUL DÜZEYİNDE MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI 10

2.3 MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI 11

2.4. UZAKTAN EĞİTİM 11

2.5. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR 12

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YÖNTEM

3.1. ARAŞTIRMANIN MODELİ 15

3.2. ÇALIŞMA GRUBU 15

3.3. VERİ TOPLAMA ARACI 18

3.4. VERİ ÇÖZÜMLEME TEKNİKLERİ 18

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

ARAŞTIRMANIN BULGULARI VE DEĞERLENDİRİLMESİ

4.1. BİRİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR 20

4.2. İKİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR 21

4.3. ÜÇÜNCÜ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR 27

4.4. DÖRDÜNCÜ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR 29

SONUÇ VE ÖNERİLER 30

KAYNAKÇA 34

EKLER

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Çalışma Grubunda Yer Alan Öğretmenlerin Çalıştıkları Okullara İlişkin Veri Tablosu 15
Tablo 2: Çalışma Grubunda Yer Alan Öğretmenlerin Yaş Ve Cinsiyetine İlişkin Veri Tablosu 16
Tablo 3: Çalışma Grubunda Yer Alan Öğretmenlerin Mesleki Hizmet Yılına İlişkin Veri Tablosu 17
Tablo 4: Çalışma Grubunda Yer Alan Öğretmenlerin Eğitim Durumuna İlişkin Veri Tablosu 17
Tablo 5: Çalışma Grubunda Yer Alan Öğretmenlerin Mezun Olduğu Lisans Türüne İlişkin Veri Tablosu 17
Tablo 6: Derse Hazırlık Sürecindeki Durumlara İlişkin Veri Tablosu 20
Tablo 7: Derse Hazırlık Sürecini Etkileyen Olumlu Olumsuz Etkenlere İlişkin Veri Tablosu 21
Tablo 8: Online (Canlı) Ders Saatine İlişkin Veri Tablosu 21
Tablo 9: Öğrencilerin Uzaktan Eğitim Sürecinde Derse Katılım Durumuna İlişkin Veri Tablosu 22
Tablo 10: Öğrencilerin Verilen Ödevleri Yerine Getirme Durumlarına İlişkin Veri Tablosu 23
Tablo 11: Öğretim Yöntem Tekniklerini Etkili Kullanabilme Durumuna İlişkin Veri Tablosu 24
Tablo 12: Uzaktan Eğitimde Ortam, Kaynak, Materyal Vs. Durumuna İlişkin Veri Tablosu 25
Tablo 13: Teknik Sorunlara İlişkin Veri Tablosu 26
Tablo 14: Teknik Boyut Dışındaki Sorunlara İlişkin Veri Tablosu 26
Tablo 15: Öğrencilerin Uzaktan Ve Yüz Yüze Eğitimde Yapılan Etkinliklere Katılım Durumlarına İlişkin Veri Tablosu 27
Tablo 16: Uzaktan Eğitim Etkinliklerinin Yüz Yüze Eğitime Göre Avantaj Ve Dezavantajlarına İlişkin Veri Tablosu 28
Tablo 17: Uzaktan Eğitimde Öğretmen Önerilerine İlişkin Veri Tablosu 29

KISALTMALAR

% Yüzde

EBA Eğitim Bilişim Ağı

f Frekans

MEB Millî Eğitim Bakanlığı

EKLER LİSTESİ

EK-1: Görüşme Formu ek s.1
EK-2: Etik Kurul Raporu ek s.2
EK-3: Müzik Öğretmenlerine Yönelik Anket İzin Belgesi ek s.3

GİRİŞ

Müzik doğduğumuz andan öldüğümüz ana kadar hayatımızda yer alan önemli bir yapı taşıdır. Duygu düşünce ve değerlerin yansıtılmasını büyük ölçüde etkilemiş, insanın her alanda gelişmesine fırsat tanıyan ve fayda sağlayan eğitim aracı olmuştur. Ayrıca müzikte yer alan bilgilerin ve gelişimin geleceğe sağlıklı bir şekilde aktarılması için farklı disiplin alanlarının uygulanması gerektiği ve bu disiplin alanlarının hem öğretmen tarafından iyi aktarılması hem de öğrencilerin iyi anlaması için belli bir sistem dâhilinde etkileşimde bulunarak gerçekleşmesi gerekmektedir. İnsanın en temel yaşam kaynağından biri müziktir. Müziğin kaynağından yeterince beslenen insan kaliteli yaşama sahip olacak ve müzikten bihaber yaşayan insanlara göre toplum içerisinde bir adım ileride olacaktır. Müzik bilinci yüksek olan insanların hayatın diğer alanlarında da geride kalması olanaksızdır. Müziğin iyiliğine ve güzelliğine dayanarak oluşturulan bir olgu kişiye zorla kabullendirilemeyecektir. Kişi aklı ve duygularıyla iyiyi kötüyü, güzeli çirkini kendisi ayırt etmelidir (Beşer, 2010, s. 5). Bu durumda kuşkusuz müzik eğitimi ile mümkündür. Müzik eğitimi ile ilgili literatür taraması sonucunda farklı müzik eğitimi tanımlarının yapıldığı görülmektedir. Bunlardan bazıları şöyledir:

Müzik eğitimi, kişilere kendi yaşantısı yoluyla belirli bir amaç doğrultusunda müziksel davranış kazandırma, kişilerin müziksel davranışında yine kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belli bir değişiklik oluşturma ya da müziksel davranışın değişmesi, dönüştürülmesi, geliştirilmesi ve yetkinleştirilmesi sürecidir (Uçan, 1990, s. 33).

Müzik eğitiminin bir diğer tanımı ise birçok öğretim alanı tarafından çevrelenen müzik tarihi, müziğin teorisi, çalgısal yeterlilik alanı, şarkı söyleme ve genel müzik becerileri vb. bir eğitim-öğretim alanıdır (Çuhadar, 2016, s. 220).

Yukarıdaki tanımlardan yola çıkarak müziğin temelde bir eğitim aracı olarak önemi vurgulanmaktadır. Bu eğitim aracı insanın var olma süreci ile başlayan ve yine insanın var olma süresi boyunca devam eden bir süreçtir. Eğitim; toplumların var oluşu, bu var oluşu sürdürmesi ve gelecek toplumları aydınlatması açısından önemli bir olgudur. Müziğin eğitimsel işlevi ise toplumsal, bireysel, kültürel, ekonomik bütün işlevlerin birlikte harmanlanıp düzenli, etkili ve verimli bir şekilde gerçekleşmesini

sağlamak ve müziksel öğrenme öğretme etkinliklerine ilişkin düzenlemeleri kapsamaktır. Müziğin insan hayatındaki önemi, onun insan hayatındaki değişik boyutlarda oluşan işlevlerinden kaynaklanmaktadır. Müziğin her işlevinin eğitimsel yönünün olması bu özün ve işlevin insan yaşamındaki yerini ve önemini arttırmıştır (Uçan, 1990, s. 32). Bu nedenle müzik, hem tarih boyunca çok kullanışlı bir eğitim aracı hem çok etkili bir eğitim yöntemi hem de çok önemli bir eğitim alanı olmuştur.

Müzik eğitimi yoluyla bireye kazandırılmış olan bütün davranışlar özünde öğrenci merkezli bir yaklaşım, düzenleme ve uygulama gerektirmiştir. Bu düzenleme ve uygulamalar öğretmen öğrenci iş birliğinde sağlanmış ve yürütülmüştür. Örgün eğitim kapsamında yürütülen bu süreç 1995'te yürürlüğe giren İlköğretim Kurumları Müzik Dersi Öğretim Programı kapsamında öğrencilere aktarılmıştır. Örgün eğitim kapsamında öğrencilere yüz yüze aktarılan öğretim programı tüm dünyayı etkisi altına alan Covid 19 sebebiyle eğitim öğretime ara verilerek yüz yüze eğitim yerini uzaktan eğitime bırakmıştır. Eğitim sürecini olumsuz etkileyen pandemi döneminde eğitim öğretim etkinlikleri EBA TV üzerinden asenkron olarak, EBA sistemi üzerinden de Zoom vb. programlar yardımıyla online olarak ve senkron halinde yürütülmüştür.

Online eğitime geçilmesi öğretmen ve öğrencilere ilk bakışta fayda sağlamış olsa da alışık olunmayan bu sistem birtakım zorlukları beraberinde getirmiştir.

BİRİNCİ BÖLÜM

ARAŞTIRMANIN KAPSAMI

1.1. PROBLEM DURUMU

Günümüzde önemli yere sahip olan teknoloji insan hayatını büyük ölçüde etkileyip şekillendirmektedir. Güvenlik, sağlık, hizmet vb. sektörlerin tümü teknolojik gelişmelerle uyum içerisindedir. Diğer sektörlerde olduğu gibi eğitim hizmeti de teknolojik gelişmelere uyum sağlamaktadır. Teknolojinin tüm imkânları eğitim hizmetinde kullanılabilmektedir. Bilgisayar, internet vb. olarak karşımıza çıkan teknoloji ileri eğitim seviyesine ulaşama da büyük ölçüde fayda sağlamıştır.

Pek çok ülkede diğer eğitim alanlarında olduğu gibi müzik eğitiminin de her kademesinde dersler teknoloji yardımıyla yürütülebilmektedir. Müzik teknolojilerindeki son gelişmeler hem öğretmenlere hem de öğrencilere temel müzik alanında birçok olanak sunmaktadır. Bilgi becerilerin artması, yeteneklerin, yaratıcılığın gelişmesini sağlamak ve müzik motivasyonlarını artırmak için birçok teknolojik araç sınıf ortamına taşınmaktadır (Orhan, 2022, s. 17).

Buna bağlı olarak eğitim modelimiz bugünkü konumuna gelene kadar çeşitli düzenlemelerden geçmiştir. Bu düzenlemelerin sonuçlarından biri olan uzaktan eğitim modeli de büyük oranda gelişme göstermiş ve ilgi kazanmıştır.

Özdoğan ve Berkan'a (2020) göre, uzaktan eğitim, planlı bir şekilde gerçekleştirilen bir öğrenme-öğretme ortamında eğitici ve öğrencilerin farklı zaman ve mekânlarda yer alabildiği, bilgi teknolojilerinden ve dijital içeriklerden aktif yararlanıldığı çevrim içi ve çevrim dışı bir sistem olarak tanımlanabilir.

Natriello (2005)'e göre uzaktan eğitim sistemi örgün ve yaygın eğitim kurumlarında ilkokuldan başlayıp üniversiteye kadar her sınıf seviyesinde kullanılmıştır. Uzaktan eğitimin hızla yaygınlaşmasının en temel sebeplerinden biri, yüz yüze eğitime göre birtakım avantajlar sağlıyor olmasıdır olarak ifade etmiştir. Avantajlarına bakıldığında öğretmen ve öğrenciye zaman tasarrufu sağlaması, mekân konusunda esneklik, maliyet yönünden düşük olması vb. nedenler görülmektedir. Ayrıca, yapılan bir araştırmada çevrimiçi eğitimin avantajlı ve esnek olmasının,

öğrencilerin öğrenmesini ve memnuniyetini arttırdığı ortaya çıkmıştır (Mark, Sibley ve Arbaugh, 2005 akt., Tuncer 2021). Bu sebeple ilerleyen yıllarda daha fazla insana eğitim imkânı sağlamasından dolayı tüm eğitim sisteminde uygulanabileceği düşünülmektedir.

Uzaktan eğitim sistemi avantajlarına rağmen bazı önemli noktalarda dezavantajları da bulunmaktadır. Özellikle müzik dersi gibi önemli uygulamalı derslerindeki zorluğu göze çarpmaktadır ve bu dezavantaj da problemin çıkış kaynağını belli bir ölçüde yansıtmaktadır. Diğer sebeplere bakıldığında öğretmenlerin sınıf yönetimde zorlanması, öğrenciyle ilişki kuramaması, göz teması kurulamaması ve ortak yaşantıların oluşamaması büyük bir problemi ortaya çıkarmıştır. Dolayısıyla bu problemlere çözüm yollarının aranması kaçınılmaz olmuştur. Çankaya (2016)'ya göre, teorik veya sözel derslerin uzaktan eğitim yolu ile verilebileceğini ancak uygulamalı derslerin ve etkileşim gerektiren derslerin uzaktan eğitim yolu ile verilemeyeceğini ifade etmiştir.

Müzik dersi, sadece sözel anlatımın etkin olmadığı aynı zamanda dinleme, söyleme çalma etkinlikleri de kapsayan uygulamalı bir derstir. Uygulamalı olan bu dersin uzaktan eğitim sürecindeki mevcut durumu ve uzaktan eğitim sürecinde yaşanılan sorunlar tespit edilerek müzik öğretmenlerine ve uzaktan eğitim sistemi ile yürütülen diğer uygulamalı derslere kaynaklık etmesi, literatüre katkı sağlaması ve konu ile ilgili ileride yapılacak olan çalışmalara kaynaklık etmesi bakımından önemlidir. Öğretmen görüşleri doğrultusunda ortaokul müzik derslerinin uzaktan eğitiminde yaşanılan sorunlarını tespit etmek ve bu sorunlara çözüm önerilerini sunmak amaçlanmıştır.

1.2. PROBLEM DURUMU VE ALT PROBLEMLER

1.2.1. Problem Durumu

Bu çalışmanın problem cümlesi 'Öğretmen görüşleri doğrultusunda ortaokul müzik dersinin uzaktan eğitiminde yaşanılan sorunlar ve çözüm önerileri nelerdir?' olarak belirlenmiştir.

1.2.2. Alt Problemler

1) Online derse hazırlık sürecine yönelik öğretmen görüşleri nelerdir?
   (i) Uzaktan eğitimde derse hazırlık sürecine ilişkin durum nasıldır?
   (ii) Uzaktan eğitimde derse hazırlık sürecini etkileyen olumlu ve olumsuz etkenler nelerdir?
2) Online ders sürecine yönelik öğretmen görüşleri nelerdir?
   (i) Online ders saatini yeterli midir? Neden?
   (ii) Uzaktan eğitim sürecinde öğrencilerin derse katılım durumları nasıldır?
   (iii) Uzaktan eğitim sürecinde öğrencilerin kendilerine verilen ödevleri yerine getirme durumları nasıldır?
   (iv) Uzaktan eğitim sürecinde online (canlı) olarak yapılan ders esnasında öğretim yöntem ve tekniklerini etkili bir şekilde kullanabilme durumu nasıldır?
   (v) Uzaktan eğitimi sağlıklı bir şekilde yürütebilmek için yeterli kaynak, materyal durumu nasıldır?
   (vi) Uzaktan eğitim sürecinde online (canlı) olarak yapılan ders esnasında öğretmenler ne gibi teknik (İnternet, bilgisayar, ses, görüntü) sorunlarla karşılaşmaktadırlar?
   (vii) Online (canlı) ders esnasında dersinizi etkileyen teknik boyut dışında başka faktörler var mıdır? Varsa nelerdir?
3) Online ders süreci içinde etkinliklerin uygulanmasına yönelik öğretmen görüşleri nelerdir?
   (i) Uzaktan eğitim sürecinde öğrencilerin ders içi etkinliklere katılımı ile yüz yüze eğitimde yapılan etkinliklere katılım durumları arasında farklar var mıdır?
   (ii) Online müzik dersi içinde gerçekleştirilen etkinliklerin yüz yüze eğitime göre gerçekleştirilen etkinliklerden avantaj ve dezavantajları nelerdir?
4) Uzaktan eğitim sürecinde müzik derslerinin daha verimli olmasına yönelik öğretmenlerin önerileri nelerdir?

1.3. ARAŞTIRMANIN AMACI

Araştırmada öğretmen görüşleri doğrultusunda, uzaktan eğitim sürecinde ortaokul müzik dersi ve derse hazırlık sürecinin mevcut durumu, uzaktan eğitim ders içinde yapılan etkinliklerin durumu, müzik derslerinin verimlilik durumu, ders sürecinde yaşanan sorunlar ve bu sorunlara ilişkin çözüm önerilerinin tespit edilmesi amaçlanmıştır

1.4 ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Öğretmen görüşleri doğrultusunda alt yapı çalışmalarının düzenlenmesi, uzaktan eğitimin daha nitelikli yapılabilmesi, ortaokul müzik dersinin uzaktan eğitiminde yapılan bu çalışmanın özgün olması, gelecekte yapılacak olan çalışmalara kaynaklık etmesi, müzik öğretmenlerine, öğrencilere ve alana yönelik literatüre katkı sağlaması ve müzik eğitiminin daha verimli hale getirilmesine katkı sağlaması bakımından önemlidir.

1.5. SAYILTILAR

Bu çalışma gönüllük esasına dayanılarak yapılmıştır. Katılımcıların görüşme sorularına içtenlikle cevap verdiği varsayılmıştır.

1.6. SINIRLILIKLAR

Bu çalışma, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı Şanlıurfa ili merkez ilçelerinde ortaokul düzeyinde random olarak seçilen 30 tane ortaokulda görev yapan 33 gönüllü müzik öğretmeni ile sınırlandırılmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

ARAŞTIRMANIN KURAMSAL ÇERÇEVESİ VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1 MÜZİK EĞİTİMİ

Yeni kuşakların, toplun yaşayışında yerlerini almak için hazırlanırken, gerekli bilgi, beceri ve anlayışlar elde etmelerine ve kişiliklerinin geliştirilmesine yardım etme etkinliğine eğitim denir (TDK, 2023).

En bilinen tanımıyla eğitimin, bireyde istendik yönde kalıcı davranış değişikliği oluşturma süreci olduğu bilinmektedir. Kişinin yaşadığı toplum içerisindeki yetenekleri, tutumları ve diğer davranış biçimlerinin geliştirdiği süreçler bütünüdür. Önceden belirlenmiş esaslara dayanarak insan davranışlarında önemli gelişmeler sağlayan planlı etkiler bütünüdür. Bilim, teknik, felsefe, sanat, spor, yaşam alanlarının hepsini kapsayan eğitim bireyleri ve toplumları biçimlendiren, yönlendiren, değiştiren ve gelişimini sağlayan etkili süreçler niteliğindedir. Bireyi bedensel, duyuşsal, devinişsel alanlarda ileri düzeye taşımayı amaçlamaktadır. Bu amaca yönelik eğitim sürecinin altı ana boyutundan biri "Sanat eğitimi" dir. Çeşitli kollara ve dallara ayrılan sanat eğitiminin baş kollarından birisi de müzik eğitimidir.

Müzik eğitimi, bireye yaşantısı yoluyla müziksel davranışlar kazandırma ve bu müzikal yaşantı yoluyla istendik yönde değişiklik kazandırma sürecidir. Müzik eğitimi bir bütünü kapsar. Fakat bu bütünlük içerisinde farklı dallara ve alt kollara ayrılır. Uçan (1990)' a göre, genel, özengen ve mesleksel olarak üç ana amaca ve kritere göre şekillenip gerçekleştirilir. Bu amaç ve kriterlerden uygun olana göre nitelik kazanır. Buna göre müzik eğitimi; (1) genel müzik eğitimi, (2) özengen müzik eğitimi ve (3) mesleksel müzik eğitimi olmak üzere üç ana türe ayrılır**.**

2.1.1. Genel Müzik Eğitimi

Say (1997)'a göre, müzik eğitimi (genel, amatör ve profesyonel müzik eğitimi) kullanım için müzikbilim bilgi alanı olarak ifade etmiştir.

Uçan(1990)'a göre genel müzik eğitimi olağan olarak özengen ve mesleksel müzik eğitiminin ön koşulu ve ilk temeli olduğunu belirtmiştir.

Genel müzik eğitimi; iş, meslek, okul, bölüm, program türü ne olursa olsun her düzeyde ve her yaşta herkese yöneliktir. Tüm toplumlar ve bireyler için hem gerekli hem de zorunlu olan genel eğitimin vazgeçilmez bir öğesidir. Amacı, herkese sağlıklı ve kaliteli bir yaşam için gerekli olan minimum müzik kültürünü kazandırmaktır. Genel müzik kültürü öğrenci, okul ve eğitim düzeyine uygun ve bir bütün halinde aktarılarak öğrenilir. Genel müzik, ülkelerde en yaygın müzik eğitim türü ve genel kültürün başlıca öğelerinden biridir.

Genel müzik eğitimi kapsamına müzik kültürünün ana müzik katmanlarından ve türlerinden seçilen müzikler girer. Bu nedenle genel müzik eğitimini oluşturmak ve geliştirmek çok dikkatli, sabırlı ve özenli çalışma gerektirir.

Genel müzik eğitimini ülkemizde anaokulu ve ilkokullarda zorunludur fakat lise ve üniversitelerde henüz zorunlu ders haline gelmemiştir. Okulöncesi ve ilköğretim seviyesinde genel müzik eğitimi öğrenciye temel müzik kültürü kazandırma, müziksel araç gereçleri tanıma, çalışma ve müziğin belli başlı boyutlarında kendini deneme olanağı sağlar. Genellikle devinişsel ve duyuşsal alanlarda ağırlıklı başlayarak bilişsel ve sezgisel davranışlarla dengelenir.

Ortaöğretim ve lise evrelerinde Duyuşsal, devinişsel, bilişsel ve sezgisel tüm alanlarda denge kurulmasına özen gösterilirken orta ve yükseköğretim evrelerinde öğrencinin genel müzik kültürüne katkı sağlanır ve müzik kültürü zenginleştirilir. Böylece gelişim sağlarken daha çok bilişsel ve duyuşsal alan baskın bir nitelik haline gelir (Uçan, 1990, s. 34).

2.1.2. Özengen Müzik Eğitimi

Müziğin belli bir dalında amatör olarak ilgili, hevesli ve yatkın olan bireylere yönelik olup etkili bir müziksel katılım, sevk ve doyum sağlamak ve bunu mümkün olduğunca sürdürüp geliştirmek için gerekli olan müziksel davranışları kazandırmayı amaçlar (Uçan, 1994, s. 27).

Birçok profesyonel müzisyen, müziğe özengen olarak başlamıştır. Ülkemizde özengen müzik özel müzik dershaneleri, dernekler vb. kurumlar tarafından yürütülmektedir.

Özengen müzik çocukların gelişimi içinde çok önemlidir. Çocuk bilgiye ulaşmayı, bilgiyi seçmeyi öğrenebilir. Bu şekilde hayatına müzik yardımı ile yön verebilir. Ayrıca çocuğun estetik yönü gelişir, boş zamanlarını etkili ve verimli şekilde kullanabilir. Edilgin yapıdan etkin yapıya geçişini sağlar. Sadece müzik dinleyerek değil etkinliklere katılarak müziksel doyuma ulaşmayı amaçlar.

Özengen müzik eğitimi, ilkokul, ortaokul ve lise kademelerinde müzik kolu, müzik kulübü, seçmeli bireysel ya da toplu müzik kursları, müzik etkinlikleri ve yarışmalarıyla gerçekleşir. Üniversitelerde ise bu çalışmaların yanı sıra serbest zaman değerlendirme, gönüllüğü esas alarak birlikte müzik yapma, gereklilik halinde yarı zamanlı eğitim programlarına katılım düzenlenmesi ve programların uygulanmasıyla gerçekleştirilir. Özengen müzik eğitimi sadece örgün eğitim kurumlarında olmayıp yayın eğitim denilen kurumlarda uygulanmaktadır. Bu kapsamda ilgili resmi ve özel kuruluşların düzenlediği özel dersler, konserler, şenlikler vb. etkinliklerin hepsi özengen eğitimin birer parçasıdır.

2.1.3. Mesleki Müzik Eğitimi

Müzik alanının tümünü veya dallarını meslek olarak seçen veya seçmek isteyen kişilere yönelik olarak verilen eğitimin tümünü kapsar. Mesleki müzik eğitiminde amaç müzikal davranışların kazandırılması, birikimlerin aktarılması ve kişiye belli bir düzeyde yeterlilik sağlamasıdır. Müzik mesleki eğitimi bizzat yaparak yaşamanın ötesinde, onu bilgili, bilinçli, düzenli, planlı, kurallı ve yeterli olarak yaratan, seslendiren, yorumlayan, kuramlayan ve araştıran, uygulayan ve öğreten sanatçı, bilimci, eğitimci yetiştirmeyi amaçlamaktadır (Uçan, 1994, s. 28).

Türkiye'de mesleki müzik eğitimi veren kurumlar örgün eğitim kapsamında sistemli, belli bir müfredat dâhilinde yürütülen kurumlardır. Örgün eğitim sisteminde öğretmen ve öğrenci bir araya gelerek hedef davranışların kazanılması için çalışır. Programın uygulanmasında en önemli etken öğretmendir. Hangi sınıf düzeyinde olursa olsun alanındaki konulara hâkim olmak, müzik öğretim programına uygun ders işlemek donanımlı bir öğretmenden beklenmektedir.

2.2. ORTAOKUL DÜZEYİNDE MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

Cumhuriyetin kuruluş yıllarında beri 1997-1998 eğitim-öğretim yılına kadar beş yıllık süreç ilkokul süreci, zorunlu olmayan üç yıllık dönem ise ortaokul dönemi olarak isimlendirilmiştir. 1994'ten itibaren sekiz yıllık ilköğretim sürecinin son üç dönemi ortaokul olarak adlandırılmıştır. 2017 yılından sonra 4+4+4 sistemine geçilmiş ve 5,6,7 ve 8. kademeler ortaokul olarak isimlendirilmiştir. Müzik dersleri, kademelere ne ad verilirse verilsin mutlaka zorunlu ders olmuş ve haftada bir saat olarak işlenmiştir. Ortaokul süreçlerinde müzik dersleri, seçmeli müzik dersleriyle haftada iki saate çıkarılmıştır. İlkokul düzeyindeki derslere sınıf öğretmeni, ortaokul düzeyindeki derslere branş öğretmenleri girmektedir.

Uçan (1999)'a göre; "ilköğretimde verilmekte olan müzik eğitimi, genel müzik eğitimi içerisinde yer almaktadır. Bu öğretim kurumlardaki müzik eğitiminin temel boyutlarından birisi de müzik dinleme eğitimi ve öğretimidir. Bu duruma bakılarak müzik dinleme etkinliklerinin önemli bir etken olduğu söylenebilir.

2018 yılındaki müzik dersi öğretim planında müzik dersi öğretim programının uygulanmasında dikkat edilecek hususlar incelendiğinde, öğretmenlerin öğrencilerin yapılan etkinliklere aktif katılımını sağlamak için düz anlatım, soru-cevap, röportaj, münazara, araştırma-inceleme, oyun, drama, yaparak-yaşayarak öğrenme, üretme, görev paylaşımı, sergileme gibi çeşitli öğretim yöntemlerini kullanmaları gerektiği ifade edilmiştir. Ayrıca öğrencilere müzik dersini sevdirmek ve dersi dinamik tutmak için öğretim yöntem ve tekniklerini kullanmanın ayrı bir önem taşıdığı belirtilmiştir.

"Öğrencilerin bilişim teknolojisinden faydalanmaları hususuna dikkat edilmesinin gerekliliği ve EBA gibi kaynaklar takip edilerek alana ilişkin materyaller ve önerilen müzik yazılımları eğitim öğretim sürecine dâhil edilmelidir" (MEB, 2018). ifadesine yer verilmiştir. Bu ifadeye bakılarak uzaktan eğitim sürecinin vazgeçilmezi olan ana etkenlerin ve bu süreçte kullanılacak kaynakların ortaya konulduğu çıkarımı yapılabilmektedir.

2.3 MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

İlkokul ve ortaokul müzik öğretim programı, genel müzik eğitimi çevresinde öğrencilerin bilişsel, duyuşsal, devinişsel alanlarda tutarlı ve dengeli kalabilen sağlıklı birey yetiştirmeyi amaç edinmiştir. Programda öğrenme-öğretme süreci ayrıntılı şekilde planlanarak öğrenciyi merkeze alan etkinlikler, ölçme değerlendirme çalışmaları programın temelini oluşturmuştur. Öğretmenlerden öğrencilerin hazır bulunuşluklarını göz önünde bulundurarak; bireysel ilgi ve becerileri ön plana çıkartıp öğrenciyi sürece motive edici, merak uyandırıcı ve ilgili şekilde dahil etmesi beklenmektedir (MEB, 2018).

Müzik öğretmeninin temel amacı, öğrenciyi eğitim sistemi içerisinde buluşturarak ders ve faaliyetlerine etkin katılımlarını sağlamak, öğrencide kalıcı ve istendik yönde davranış değişikliği oluşturarak olumlu tutum ve davranış kazanmasına ön yol olmaktır. Müzik öğretiminin planlı ve sistemli şekilde gerçekleştirilebilmesi için bazı temel öğeler bir araya toplanmalıdır. Bu öğeler şunlardır: Müzik öğretim programı, öğretmen ve öğrenci, fiziki ve mimari.

Millî Eğitim Bakanlığınca hazırlanan ilköğretim müzik öğretim programı; "Çalma-Söyleme-Dinleme", "Müziksel Algı ve Bilgilenme", "Müziksel Yaratıcılık" ve "Müzik Kültürü" olmak üzere dört öğrenme alanı temel alarak düzenlenmiştir. Öğretim programında, öğrenci merkezli eğitim anlayışını benimsenmiş yapılandırmacı eğitim yaklaşımı hedef alınmıştır. Bu yaklaşıma göre öğrenci aktif rol oynayan ve bilgiyi yapılandıran kişi, öğretmen ise öğretim sürecine rehberlik eden birey konumundadır (MEB, 2018).

2.4. UZAKTAN EĞİTİM

Uzaktan eğitim, zaman, yer, mekân olarak bağımsız yerlerde senkron – asenkron şeklinde gerçekleşen çağdaş ve yenilikçi bir eğitim sistemidir. Uzaktan eğitimde eğitimci ve öğrenciler farklı yerlerdedir. Öğreten ve öğrenenin uzak yerlerde olması ilk bakışta bir dezavantaj sayılsa da bu durum kişilere zaman ve mekân esnekliği vermektedir. Zaman ve mekân esnekliği ise öğrenmeyi hedefleyen herkese eğitim kaynaklarına erişimde fırsat eşitliği sağlamaktadır (Bunker, 2003; akt., Altun, 2020, s. 7).

Günümüzde uzaktan eğitim faaliyetleri genel olarak esnek öğrenme modeline göre çevrimiçi öğrenme ortamları aracılığıyla devam etmektedir. Çevrimiçi öğrenme ortamı, internet ya da intranet üzerinden öğrenci öğretmen arasındaki her türlü etkileşimin oluştuğu, mesajlaşmanın, ödevlerin, tartışma gruplarının, ders içeriklerinin, canlı derslerin, sınavların ve tüm diğer öğretim faaliyetlerinin birlikte yürütüldüğü web tabanlı platformdur (Çalışkan, 2019, s. 26).

Uzaktan eğitimin avantaj ve dezavantajlarına bakıldığında; öğrenci merkezli oluşu, fırsat eşitliği, zaman mekân yönünden bağımsızlık, hızlı ve dinamik şekilde bilgi ulaşımı, gelişmiş teknolojiyle ders imkânı gibi avantajlar sağlamıştır. Bir yandan da öğrencilerin gerekli olanaklara sahip olmaması, kullanılan araçlardan çıkabilecek sorunlar, yüz yüze eğitim kadar etkili olamaması, öz disiplin gelişmemiş öğrencilerde ders çalışmada zorluk gibi etkenler dezavantajlarındandır.

Uzaktan eğitim uygulamaları müzik eğitim öğretimini de doğrudan etkilemektedir. Diğer eğitim alanlarında olduğu gibi müzik eğitiminin de her kademesinde teknoloji kullanımı artmış ve yaygınlaşmıştır. Müzik alanına yönelik son teknolojik gelişmeler hem öğretmenler hem de öğrenciler için büyük avantajlar sağlamıştır. Tecimer (2006)'de Müzik tarihi, müzik kuramları, müzik eğitimi ve müzik performansı, müzik literatürü gibi alanlarda teknolojinin yeni olanaklar sunduğunu ifade etmiştir.

2.5. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Ülkü (2018), İlköğretimde görev yapan öğretmenlerin uzaktan eğitime yönelik tutumları isimli yüksek lisans çalışmasında, öğretmenlerin uzaktan eğitime yönelik tutumlarının orta düzeyde olup daha çok olumsuz yönde olduğunu, ilköğretimde görev yapan öğretmenlerin sınıf ya da branş öğretmeni olma durumuna göre anlamlı farklar oluşturmadığı, lisans ve yüksek lisans mezunu olan öğretmenlerin uzaktan eğitime karşı tutumlarının öğrenim durumlarına göre anlamlı olarak değişkenlik gösterdiği sonuçlarını ortaya koymuştur.

Özdoğan ve Berkant (2020) Covid-19 pandemi dönemindeki uzaktan eğitime ilişkin paydaş görüşlerinin incelenmesi isimli yüksek lisans çalışmasında, uzaktan eğitimin yüz yüze eğitime göre zaman ve mekan esnekliği sağlaması, derslerin tekrar tekrar izlenebilmesi, birtakım sınırlılıklar içerisinde eğitim ihtiyacının karşılanması,

teknolojinin önemi üzerinde farkındalığın artması, uzaktan eğitimin dezavantajlarını ölçme ve değerlendirme eksikliği, motivasyon kaybı, internet ve bilgisayar eksikliği, fırsat eşitsizliği, etkileşim yetersizliği, teknik olarak yaşanan problemler, sosyalleşme eksikliği ve sürece hazırlıksız olma olarak ifade etmiştir.

Arabacı (2021) öğretmenlerin uzaktan eğitim algısı ve öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik tutumları isimli yüksek lisans çalışmasında, öğretmenlerin uzaktan eğitime bakış algısının düşük düzeyde olduğu, kaynaklara erişim faktörü olarak öğretmenlerin algı düzeyi ortalamasının orta düzeyde olduğu, öğretmenlerin uzaktan eğitim sürecinde kaynaklara erişim olarak en fazla kullandığı platformun MEB tarafından sağlanan EBA olduğu ve öğretmenlerin uzaktan eğitim platformuna rahatça erişebildikleri sonuçlarına ulaştığı tespit edilmiştir. Bu alanda bir diğer problem öğrencilerin uzaktan eğitim algılarına yönelik olup öğrencilerin uzaktan eğitime tutumları orta düzey olduğu, uzaktan eğitime yönelik tutumlarında uzaktan eğitime erişim sıklığı bakımından anlamlı farklılık olduğu, uzaktan eğitime erişim noktasında kullandıkları eğitim platformlarında çeşitli problemler yaşadıkları ve bu problemlerin giderilmesi için sistem alt yapısının güçlendirilmesi, bağlantı problemlerinin aşılması, öğrencilerin sorularına cevap verilecek bir sistemin tasarlanması gerektiği sonucuna ulaştığı görülmüştür.

Balaman, Tiryaki (2021), corona virüs (covid-19) nedeniyle mecburi yürütülen uzaktan eğitim hakkında öğretmen görüşleri isimli makalesinde, öğretmenler uzaktan eğitimi tam bir öğretme ortamı değil öğrencilerin dersten uzaklaşmamaları, tatil havasına girmemeleri gibi nedenlerden dolayı bir araç olarak gördüğü, uzaktan eğitime yaklaşımlarının branşa göre farklılık gösterdiği, teorik derslerde öğretim yeterli bulunurken uygulamalı derslerde yetersiz olduğu görülmüş; yüz yüze yapılan eğitimde sonuca önem verilirken uzaktan eğitimde sürece önem verdiği, EBA platform gibi uygulamalarda öğretmenlere hizmet içi eğitim verilmesinin gerekliliği sonucuna ulaştığı görülmüştür.

Topalak (2021), Müzik öğretmenlerinin bakış açısından pandemi de online eğitim isimli makalesinde, öğretmenlerin tamamının teknolojik sorunlara yönelik olarak senkron ve cihaz hatalarından kaynaklanan sorunlar yaşadığını, online müzik derslerinde öğrenci katılımlarının çok az olduğu, Öğretmenlerin ders ile ilgili materyal

hazırlamada güçlükler yaşadıklarını, öğrenmenin kesintiye uğrama sebebinin internet kaynaklı olduğunu, öğrenmeyi ölçmede zorluk yaşandığını, müzik dersi etkinliklerinden söyleme çalma etkinliklerinin yapılamadığı sonuçlarına ulaştığı tespit edilmiştir. Diğer bir görüşte öğretmenler, online eğitimin teorik konuları anlatmada rahatlık sağladığı, mekân esnekliği sağladığı, ulaşım masraflarını azalttığı, derslerde gürültüyü önleme fırsatı sunduğu sonucuna ulaştığı görülmüştür.

Gökçe (2022), müzik alanında uzaktan eğitim teknolojilerinin kullanılması isimli yüksek lisans çalışmasında, öğretmenlerin yaş grubu yükseldikçe yeni teknolojilere karşı olumsuz yaklaşım sergiledikleri, uzaktan eğitimden sadece zorunlu olduklarında yararlandıkları, müzik alanında öğrenim gören lisans ve lisansüstü öğrencilerinin ve aynı kurumda görev yapan öğretmenlerin uzaktan müzik eğitiminde yararlanılan teknolojilere göre görüşlerinin cinsiyete bağlı olarak farklılık göstermediği, ekonomik durumun istatistiksel olarak anlamlı farklar oluşturduğunu ifade ettiği sonucuna ulaşılmıştır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YÖNTEM

3.1. ARAŞTIRMANIN MODELİ

Bu araştırmada; Ortaokul müzik dersinin uzaktan eğitiminde yaşanılan sorunlar ve çözüm önerilerine yönelik öğretmen görüşlerine başvurularak incelenmesi amacı ile nitel çalışma yöntemlerinden durum çalışma deseni kullanılmıştır. Yıldırım ve Şimşek (2016) 'e göre durumlar nicel ve nitel araştırma olarak farklı şekillerde karşımıza çıkabilir. Her iki araştırma türünde de amaç belirlenen durum ile ilgili sonuçları ortaya koymaktır. Nitel araştırmalarda sıklıkla 'Durum Çalışması' yöntemi kullanılır. Yapılan literatür taraması sonucunda araştırma için sorular belirlenmiş ve araştırma soruları doğrultusunda çalışma grubu oluşturulmuştur.

3.2. ÇALIŞMA GRUBU

Araştırmanın çalışma grubunu, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı Şanlıurfa ili merkez ilçelerinde ortaokul düzeyinde 30 tane ortaokulda görev yapan 33 gönüllü müzik öğretmeni oluşturmaktadır. Çalışma grubunda yer alan öğretmen isimlerinin gizli tutulması amacı ile her öğretmene Ö1,Ö2,Ö3…Ö33 şeklinde kodlar atanmıştır. Çalışma grubunda yer alan öğretmenlerin çalıştıkları kurumlara ilişkin bilgileri Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1: Çalışma Grubunda Yer Alan Öğretmenlerin Çalıştıkları Okullara İlişkin Veri Tablosu

Öğretmen Kodu	**Görev yaptığı okul**	**Öğretmen Kodu**	**Görev yaptığı okul**
Ö1	Gazi Ortaokulu	Ö16	Şair Nabi Ortaokulu
Ö2	Ertuğrulgazi Ortaokulu	Ö17	Profilo Ortaokulu
Ö3-Ö32	Akabe İmam Hatip Ortaokulu	Ö18	İsmet Paşa Ortaokulu
Ö4	Atatürk Ortaokulu	Ö19	Ziyaeddin Akbulut Ortaokulu
Ö5-Ö31	Halilürrahman Ortaokulu	Ö20	Konuklu İmam Hatip Ortaokulu
Ö6	Kanuni Sultan Süleyman Ortaokulu	Ö21	Türk Telekom Ortaokulu

Ö7	Mimar Sinan Ortaokulu	Ö22	Karaköprü Ortaokulu
Ö8	Toki Şehit Adnan Yaslı Ortaokulu	Ö23	Karaköprü Borsa İstanbul Ortaokulu
Ö9	Mithatpaşa Ortaokulu	Ö24	Şehit Sedat Sağır Ortaokulu
Ö10-Ö33	Selahaddin Eyyubi Ortaokulu	Ö25	Ayşe Hümeyra İmam Hatip Ortaokulu
Ö11	Yenişehir Ortaokulu	Ö26	Güzelşehir Şehit Mahmut Tekke Ortaokulu
Ö12	Haliliye Ortaokulu	Ö27	Büyük Salkım Ortaokulu
Ö13	Şanlıurfa Ortaokulu	Ö28	Hacı Abdurrahman Özdemir Ortaokulu
Ö14	Bahçelievler Ortaokulu	Ö29	Güzelşehir Ortaokulu
Ö15	İpekyol Ortaokulu	Ö30	Molla Günari Ortaokulu

Tablo 1'e bakıldığında, çalışma grubunda 30 farklı okulda çalışan toplam 33 öğretmenin olduğu görülmektedir. Çalışma grubunda yer alan öğretmenlerin yaş ve cinsiyetlerine ilişkin veriler Tablo 2'de verilmektedir.

Tablo 2: Çalışma Grubunda Yer Alan Öğretmenlerin Yaş Ve Cinsiyetine İlişkin Veri Tablosu

Yaş	**n**	**Cinsiyet**	**n**
22-25	0	Kadın	19
26-30	12	Erkek	14
31-34	10		
35-38	8		
38-üstü	3		
TOPLAM	33	TOPLAM	33

Tablo 2 değerlendirildiğinde araştırmaya toplam 33 öğretmen katılmıştır. Araştırmaya bakıldığında öğretmenlerin (19) kadın (14) erkek olarak görülmektedir. Yaş dağılımına bakıldığında 22-25 yaş aralığında kişi sayısı görülmemektedir.26-30 yaş aralığında (12), 31-34 yaş aralığında (10), 35-38 yaş aralığında (8), 38-üstü yaş aralığında (3) öğretmen olduğu görülmektedir.

Çalışma grubunun mesleki hizmet yılına ilişkin verileri Tablo 3' te verilmektedir.

Tablo 3: Çalışma Grubunda Yer Alan Öğretmenlerin Mesleki Hizmet Yılına İlişkin Veri Tablosu

Mesleki Hizmet Yılı	**n**
1-3	13
4-7	10
8-10	6
10-15	4
TOPLAM	33

Tablo 3 değerlendirildiğinde, mesleki hizmet yılı 1-3 yıl arası (13), 4-7 yıl arası (10), 8-10 yıl arası (6), 10-15 yıl arası (4) öğretmen olduğu görülmektedir.

Çalışma grubunda yer alan öğretmenlerin eğitim durumuna ilişkin verileri Tablo 4'te verilmektedir.

Tablo 4: Çalışma Grubunda Yer Alan Öğretmenlerin Eğitim Durumuna İlişkin Veri Tablosu

Eğitim Durumu	**n**
Lisans	30
Y.lisans	3
Doktora	-
Sanatta Yeterlilik	-
TOPLAM	33

Tablo 4 değerlendirildiğinde, lisans düzeyinde eğitim gören (30), yüksek lisans düzeyinde (3) öğretmen olduğu, doktora ve sanatta yeterlilik alanında öğretmen olmadığı görülmektedir.

Çalışma grubunda yer alan öğretmenlerin mezun olduğu lisans türüne ilişkin verileri Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5: Çalışma Grubunda Yer Alan Öğretmenlerin Mezun Olduğu Lisans Türüne İlişkin Veri Tablosu

Mezun Olduğu Lisans Türü	**n**
Konservatuar	7
Eğitim Fak.	17
Güzel Sanatlar Fak	6
Sahne Sanatları Fak	-
Diğer	-
TOPLAM	33

Tablo 5 değerlendirildiğinde, konservatuar mezunu olan (7), eğitim fakültesinden (17), güzel sanatlar fakültesinden (6) öğretmen olduğu, sahne sanatları ve diğer alanda öğretmen olmadığı görülmektedir.

3.3. VERİ TOPLAMA ARACI

Bu çalışmada, ortaokul müzik dersinin uzaktan eğitiminde yaşanılan sorunlar ve çözüm önerilerine yönelik öğretmen görüşlerinin belirlenmesinde nitel araştırmada kullanılan veri toplama yöntemlerinden yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme tekniğinin araştırmacıya sunduğu en önemli kolaylık görüşmenin önceden hazırlanmış görüşme protokolüne bağlı olarak sürdürülmesi nedeniyle daha sistematik ve karşılaştırılabilir bilgi sunmasıdır. (Yıldırım ve Şimşek, 2013 Akt., Yıldırım, 2022, s. 50). Araştırmacı tarafından hazırlanmış olan görüşme formu 2 bölümden oluşmaktadır. 1. Bölüm kişisel bilgilerden 2. Bölüm ise 12 açık uçlu sorudan oluşmaktadır. Görüşme formunun hazırlık sürecinde sorular 4 boyutta oluşturulmuştur.1.Boyut uzaktan eğitimde öğretmenlerin online derse hazırlık durumlarına ilişkin sorunlar, 2. Boyut uzaktan eğitimde öğretmenlerin online ders sürecine ilişkin sorunlar, 3.Boyut Online ders esnasındaki etkinlik durumuna ilişkin sorular ve 4.Boyut da uzaktan eğitimde müzik dersinin verimlilik durumuna ilişkin sorular olmak üzere sorular kategorize edilmiştir. Bu boyutlara yönelik öncelikle toplamda 15 soruluk bir soru havuzu oluşturulmuş ve bu sorular uzman görüş değerlendirme formu ile alan uzmanlarına sunulmuştur. 5 alan uzmanının dönütleri doğrultusunda 3 açık uçlu soru çıkarılmış ve ayrıca diğer 12 soruya ilişkin düzenlemelerde bulunulmuştur. Toplamda 12 açık uçlu sorudan oluşan görüşme formu ayrıca 1 ölçme değerlendirme uzmanı, 1 Türk Dili uzmanına danışılmış ve pilot uygulama ile görüşme formunun son şekli verilmiştir.

3.4. VERİ ÇÖZÜMLEME TEKNİKLERİ

Bu araştırmaya ilişkin veriler çalışma grubunu oluşturan müzik öğretmenlerinin kendi istedikleri zaman, mekân ve saatte birebir gerçekleştirilen görüşmeler yoluyla elde edilmiştir. Görüşmelerde katılımcıların onayı kayıt esnasında sözlü ve yazılı olarak alınmıştır. Görüşme formu ile elde edilen veriler içerik analizi yöntemi ile derinlemesine analiz edilmiş ve frekans yüzde gibi temel istatiksel yöntemler ile veriler desteklenmiştir. Koçak ve Arun (2006)'a göre içerik analizi,

farklı disiplin alanlarında birçok araştırma sorusuna yanıt aramak için kullanılan temel bir araştırma aracıdır. İçerik analizi, metinsel verileri sistematik olarak kategorize etmek için kullanılan bir araştırma yöntemidir (Forman ve Damscroder, 2007).Bu araştırmada veriler sürekli karşılaştırma yöntemi ile incelenmiş ve incelemeler sonucunda belli temalara ulaşılmış ve bu temalar tablolar halinde sunulmuştur. Ayrıca veriler doğrudan alıntılarla desteklenmiştir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

ARAŞTIRMANIN BULGULARI VE DEĞERLENDİRİLMESİ

4.1. BİRİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR

Birinci alt probleme ilişkin katılımcılara iki soru yöneltilmiştir. Birinci soruda öğretmenlere "Uzaktan eğitimde derse hazırlık sürecine ilişkin durum nasıldır?" sorusu yöneltilmiş ve bu soruya ilişkin cevaplar Tablo 6'da sunulmuştur.

Tablo 6: Derse Hazırlık Sürecindeki Durumlara İlişkin Veri Tablosu

Hazırlık Sürecindeki Yöntemler	**Öğretmen Kodu**	**Frekans**	**%**
Ders Planlama	(Ö.1,Ö.2,Ö3,Ö5,Ö.6Ö.7,Ö.9,Ö.11,Ö.17,Ö.18,Ö.22,Ö.23,Ö.25,Ö.32)	13	39,5
Kaynak	(Ö.1,Ö.8,Ö.13,Ö.16,Ö.20,Ö.24,Ö.30)	7	21,5
İletişim	(Ö.4,Ö.10,Ö.12,Ö.14,Ö.19,Ö.26,Ö.27)	7	21,5
Materyal Hazırlığı	(Ö.6,Ö.15,Ö.21,Ö.28,Ö.29,Ö.31)	6	17,5
TOPLAM		33	100

Tablo 6 değerlendirildiğinde, öğretmenlerin %39,5' i derse hazırlık sürecinde ders planlama yöntemini kullandığı görülmektedir. %21,5 oranında kaynak ve iletişim yönteminin eşit olduğu görülmektedir. % 17,5'i materyal hazırlık yöntemini kullandığı gözlemlenmiştir. Konuya ilişkin öğretmenlerin vermiş oldukları yanıtlardan doğrudan alıntı örnekleri sunulmuştur.

Ö(5)Derse hazırlık sürecinde en önemlisi materyalimi hazırlamak. Çalgımı önceden akort ediyorum.

Ö(4,26) Öğrencilerimi arayıp derse yönlendiriyorum.

Ö(22,25)Düz anlatım yöntemini kullandığım için ders planını önceden yapıyorum.

Birinci alt probleme ilişkin ikinci soruda öğretmenlere "Uzaktan eğitimde derse hazırlık sürecini etkileyen olumlu ve olumsuz etkenler nelerdir?" sorusu yöneltilmiş ve bu soruya ilişkin cevaplar Tablo 7' de sunulmuştur.

Tablo 7: Derse Hazırlık Sürecini Etkileyen Olumlu Olumsuz Etkenlere İlişkin Veri Tablosu

Hazırlık Sürecini Etkileyen Etmenler	**Öğretmen Kodu**	**Frekans**	**%**	**Nedenleri**
Olumlu	Ö2,Ö3,Ö.5,Ö.6,Ö.7,Ö.9,Ö.11 ,Ö.17,Ö.18,Ö.22,Ö.23 Ö.25,Ö.27,Ö.28,.Ö.32,Ö.33	15	45,5	Uzaktan Eğitim Ev ortamı Verimli çalışma
Olumsuz	Ö.1,Ö.4,Ö.8,Ö.10,Ö.12 ,Ö.13,Ö.14,Ö.15,Ö.16,Ö.19,Ö.20 Ö.21,Ö.24,Ö.26,Ö.29,Ö.30,Ö.31	17	54,5	-Gürültü, -Sistem sorunları, -Öğrenciyle iletişim kuramamak, -Verim Sağlayamamak
TOPLAM		33	100	

Tablo 7 değerlendirildiğinde, öğretmenlerin %45,5 oranında derse hazırlık sürecini etkileyen olumlu etkenlere uzaktan eğitim, ev ortamında rahat çalışma, verimli çalışmaya teşvik cevapları verdikleri görülmektedir. % 54,5' i ise derse hazırlık sürecini etkileyen olumsuz etkileyen etmenlere dışarıdan gelen gürültü, sistem sorunları, öğrenciyle iletişim kuramamak, verim sağlayamamak cevaplarını verdikleri görülmektedir.

4.2. İKİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR

İkinci alt probleme ilişkin katılımcılara yedi soru yöneltilmiştir. Birinci soruda öğretmenlere "Online (canlı) ders saatini yeterli midir? Neden?" sorusu yöneltilmiş ve bu soruya ilişkin cevaplar Tablo 8'de sunulmuştur.

Tablo 8: Online (Canlı) Ders Saatine İlişkin Veri Tablosu

Online Ders Süresi	f	%	Nedenler
Yeterli (Evet)	20	60,6	
Yetersiz (Hayır)	13	39,4	-Çalgı öğretememek, -Süre -İletişimde kopukluk -Öğrenciye ulaşmamak
TOPLAM	33	100	

Tablo 8 değerlendirildiğinde, öğretmenler % 60,6 oranında ders saati yeterli cevabını vermişlerdir. %39,4'ünün ise ders saatini yeterli bulmadığı gözlemlenmiştir. Ders saatini yetersiz bulma nedenlerine bakıldığında çalgı öğretememe, süre, iletişimde kopukluk, öğrenciye ulaşamama cevaplarını verdikleri görülmektedir. Ders saatini yetersiz gören öğretmenlerin önerilerine bakıldığında yüz yüze eğitim verilmesi, alt yapı çalışmalarının düzeltilmesi, her sınıf düzeyi için farklı ders saati verilmesi önerisinde bulundukları görülmektedir. Konuyla ilgili öğretmenlerin verdikleri cevaplardan örnekler sunulmuştur.

Ö(5)Ders saati içerisinde öğrencilere flüt çaldıramıyorum çünkü internet sürekli kesiliyor.

Ö(18)Öğrenciler ders saati içerisinde derse girmiyor. Bir derste olsa diğerinde olmuyor.

Ö(22)Sınıf düzeyleri arttıkça ders saati de artırılmalı.

Ö(33)Haftada 1 saat de olsa yüz yüze eğitim olmalı.

İkinci soruda öğretmenlere "Uzaktan eğitim sürecinde öğrencilerin derse katılım durumları nasıldır?" sorusu yöneltilmiş ve bu soruya ilişkin cevaplar Tablo 9'da sunulmuştur.

Tablo 9: Öğrencilerin Uzaktan Eğitim Sürecinde Derse Katılım Durumuna İlişkin Veri Tablosu

Derse Katılım Durumu	f	%
Yeterli	13	39,4
Yetersiz	20	60,6
TOPLAM	33	100

Tablo 9 değerlendirildiğinde, öğretmenlerin %60,6 oranında bir çoğunluğunun öğrencilerin derse katılım durumunun yetersiz olduğunu söyledikleri görülmektedir. Öğretmenlerin %39,4'ü ise derse katılım durumu yeterli cevabını vermiştir. Ders katılım durumunu yeterli gören öğretmenler neden belirtmemiştir. Derse katılım durumuna yetersiz cevabı veren öğretmenler ise bu durumun nedenlerini şöyle ifade etmiştir:

- Yeterli imkân bulunmadığı için derse katılmadı. (Ö1)
- İnternet ve ortam sorunu olduğu için katılım çok azdı. (Ö12)
- Katılım her sınıfın ortalama ¼'ü kadardı. Yok denecek kadar öğrenci azdı. (Ö6)

Üçüncü soruda öğretmenlere "Uzaktan eğitim sürecinde öğrencilerin kendilerine verilen ödevleri yerine getirme durumları nasıldır?" sorusu yöneltilmiş ve bu soruya ilişkin cevaplar Tablo 10'da sunulmuştur.

Tablo 10: Öğrencilerin Verilen Ödevleri Yerine Getirme Durumlarına İlişkin Veri Tablosu

Ödevleri Yerine Getirme Durumu	**f**	**%**
Olumlu	25	75,8
Olumsuz	8	24,2
TOPLAM	33	100

Tablo 10 değerlendirildiğinde, öğretmenlerin % 75,8 oranında büyük çoğunluğunun verilen ödevler yapıldı cevabını verdiği görülmektedir. Öğretmenlerin %24,2'si ise verilen ödevlerin yapılmadı cevabını verdiği görülmektedir. Konuyla ilgili öğretmenlerin verdikleri cevaplardan örnekler sunulmuştur.

- Ö(8) Derse katılım sağlayan öğrenciler ödev ve sorumluluklarını yerine getirdi.
- Ö(20) Uygulamalı ödevleri yerine getirmede sıkıntı yaşandı.
- Ö(27) Derse katılan öğrencilerin % 80'i ödevini yaptı.
- Ö(30) Sistemden kaynaklı sebeplerden uygulamalı ödevler yapılamadı.

Dördüncü soruda öğretmenlere "Uzaktan eğitim sürecinde online (canlı) olarak yapılan ders esnasında öğretim yöntem ve tekniklerini etkili bir şekilde kullanabilme durumunuz nasıldır?" sorusu yöneltilmiş ve bu soruya ilişkin cevaplar Tablo 11'de sunulmuştur.

Tablo 11: Öğretim Yöntem Tekniklerini Etkili Kullanabilme Durumuna İlişkin Veri Tablosu

Öğretim yöntem ve tekniklerini etkili kullanma durumu	**Öğretmen No**	**f**	**%**	**Kullanılan yöntem ve teknikler**
Etkili kullandım	Ö.2,Ö.6,Ö.7,Ö.8 ,Ö.10,Ö.12,Ö.13 ,Ö.14,Ö.15,Ö.16 ,Ö.17,Ö.18,Ö.19 ,Ö.23,Ö.24,Ö.27 ,Ö.29,Ö.32	18	54,5	Düz Anlatım, Gösterip Yaptırma, Soru Cevap,
Etkili kullanamadım	Ö.1,Ö.3,Ö.4,Ö.5 ,Ö.9,Ö.11,Ö.20, Ö.21,Ö.22 Ö.25,Ö.26,Ö.28, Ö.30,Ö.31,Ö.33	15	45,5	Problem çözme, gösterip yaptırma Kulaktan şarkı öğretimi,
TOPLAM		33	100	

Tablo 11 değerlendirildiğinde, öğretmenlerin % 54,5 oranında uzaktan eğitim sürecinde canlı ders esnasında öğretim yöntem ve tekniklerini etkili kullandım cevabı verdikleri görülmektedir. % 45,5 oranında ise "Öğretim yöntem ve tekniklerini etkili kullanamadım." cevabını vermişlerdir. Kullanılan yöntem ve teknikler sorulduğunda "Etkili kullandı." cevabını veren öğretmenler düz anlatım, gösterip yaptırma, soru cevap tekniğini kullandıkları görülmektedir. Yöntem teknikleri etkili kullanamadım cevabını veren öğretmenler problem çözme, gösterip yaptırma, kulaktan şarkı öğretimi tekniklerini kullandıkları görülmektedir. Konuyla ilgili öğretmenlerin verdikleri cevaplardan örnekler sunulmuştur.

Ö(3)Canlı ders esnasında kullandığım yöntem teknikler daha sınırlıdır. Etkili kullanamadım çünkü canlı ders esnasında sürekli teknik sorun yaşadım.

Ö(9)Öğrenciler yeterli düzeyde katılım sağlamadığı için problem çözme yöntemini etkili kullanamadım.

Ö(13)Aktif katılan öğrencilerle düz anlatım tekniğini etkili kullandım.

Ö(15)Zaman zaman senkronda sorun yaşansa da gösterip yaptırma tekniğini etkili kullandım.

Beşinci soruda öğretmenlere "Uzaktan eğitimi sağlıklı bir şekilde yürütebilmek için yeterli kaynak, materyal vs. durumunuz nasıldır?" sorusu yöneltilmiş ve bu soruya ilişkin cevaplar Tablo 12'de sunulmuştur.

Tablo 12: Uzaktan Eğitimde Ortam, Kaynak, Materyal Vs. Durumuna İlişkin Veri Tablosu

Uzaktan Eğitimde, Kaynak, Materyal vs. Durumu	**f**	**%**	**Nedenler**
Yeterli	23	69,7	
Yetersiz	10	30,3	İnternet Bilgisayar sayısı
TOPLAM	33	100	

Tablo 12 değerlendirildiğinde, öğretmenlerin % 69,7 oranında çoğunluğu uzaktan eğitimin sağlıklı bir şekilde yürütülebilmesi için uygun ortam, yeterli kaynak, materyal durumu yeterli olduğunu söyledikleri görülmektedir. %30,3 oranında ise ortam, kaynak, materyal durumu yetersiz cevabını verdikleri görülmektedir. Konuyla ilgili öğretmenlerin verdikleri cevaplardan örnekler sunulmuştur.

Ö(17)Kaynak, materyal vs. sıkıntısı yaşanmadı. Dersleri uygun ortamda yapabildim.

Ö(18)Derslerimi zoom programından yaptığım için yeterli kaynak sağlayabildim.

Ö(30)Uygun ortam ve materyal yetersizdi. Derslerde sadece düz anlatım yapabildim.

Altıncı soruda öğretmenlere "Uzaktan eğitim sürecinde online (canlı) olarak yaptığınız ders esnasında ne gibi teknik (İnternet, bilgisayar, ses, görüntü) sorunlarla

karşılaşıyorsunuz?" sorusu yöneltilmiş ve bu soruya ilişkin cevaplar Tablo 13'te sunulmuştur.

Tablo 13: Teknik Sorunlara İlişkin Veri Tablosu

Teknik Sorunlar	**Öğretmen Kodu**	**Frekans**	**%**
İnternet	Ö.1,Ö.6,Ö.7,Ö.8,Ö.9,Ö.10,Ö.12,Ö.14,Ö.15,Ö.16,Ö.17, Ö.20,Ö.23,Ö.27,Ö.31	15	45,5
Görüntü	Ö.2,Ö.3,Ö.4,Ö.11,Ö.28	5	15,2
Bilgisayar	Ö.13,Ö.24Ö.,18,Ö.29)	4	12,2
Ses	Ö.1,Ö4,Ö.5,Ö.11,Ö.17,Ö.19,Ö.21,Ö.32,Ö.33)	9	27,1
TOPLAM		**33**	**100**

Tablo 13 değerlendirildiğinde öğretmenler %45,5 oranında internet, %27,2 ses, % 15,2 görüntü, % 12,2 bilgisayar olmak üzere teknik sorunlara ilişkin cevaplar vermişlerdir. Tabloya bakıldığında öğretmenlerin aynı anda birden çok teknik sorun yaşadıkları gözlenmiştir. Verilen cevaplara bakıldığında en çok sorun yaşanılan teknik problemin internet olduğu görülmektedir. İnternet sorunu kendi içerisinde (bağlantı, alt yapı, zoom vb.) kategorize edilmiştir ve internet sorununda en çok bağlantı problemi yaşandığı görülmektedir. İnternet sorunundan sonra en fazla sorun sesten kaynaklı olduğu belirtilmiştir. Öğretmenlerin bilgisayar konusunda en az sorun yaşadığı ortaya konmuştur.

Yedinci soruda öğretmenlere "Online (canlı) ders esnasında dersinizi etkileyen teknik boyut dışında başka faktörler var mıdır? Varsa nelerdir?" sorusu yöneltilmiş ve bu soruya ilişkin cevaplar Tablo 14'te sunulmuştur.

Tablo 14: Teknik Boyut Dışındaki Sorunlara İlişkin Veri Tablosu

Teknik Boyut Dışındaki Etmenler	**Öğretmen Kodu**	**f**	**%**
Çevre	Ö.1,Ö.10,Ö.12,Ö.13,Ö.15,Ö.23,Ö.28	7	21,2
Aile	Ö.8,Ö.27,Ö.32	3	9,1
Ev Ortamı	Ö.2,Ö.3,Ö.4,Ö.5,Ö.6,Ö.7,Ö.9,Ö.11,Ö.14,Ö.16,Ö.17, Ö.18,Ö.19,Ö.20,Ö.21,Ö.22,Ö.24,Ö.25,Ö.26,Ö.29,Ö.30,Ö.31,Ö. 33)	23	69,7
TOPLAM		33	100

Tablo 14 değerlendirildiğinde, öğretmenlerin % 69,7 oranında çoğunluğun ev ortamının etkilerini, %21,2 çevre, %9,1 aile cevabını verdikleri görülmektedir. Konuyla ilgili öğretmenlerin verdikleri cevaplardan örnekler sunulmuştur.

(Ö1)Canlı ders esnasında dışarıdan sesler geliyor.

(Ö8)Öğrencilerin aileleri derse katılmak istiyor evin bütün sesi geliyor.

(Ö25)Küçük çocuğum var onunla canlı derse katılmak çok zor oluyor.

(Ö2,Ö14,Ö29)Ders saatimde eve misafir gelmesi olumsuz faktör.

4.3. ÜÇÜNCÜ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR

Üçüncü alt probleme ilişkin katılımcılara iki soru yöneltilmiştir. Birinci soruda öğretmenlere "Uzaktan eğitim sürecinde öğrencilerin ders içi etkinliklere katılımı ile yüz yüze eğitimde yapılan etkinliklere katılım durumları arasında farklar var mıdır?" sorusu yöneltilmiş ve bu soruya ilişkin cevaplar Tablo 15'te sunulmuştur.

Tablo 15: Öğrencilerin Uzaktan Ve Yüz Yüze Eğitimde Yapılan Etkinliklere Katılım Durumlarına İlişkin Veri Tablosu

Uzaktan ve yüz yüze eğitimde yapılan etkinliklere katılım durumu	**f**	**%**
Uzaktan Eğitime Katılım yüksek	-	
Uzaktan Eğitime Katılım düşük	15	45,5
Yüz yüze eğitime Katılım yüksek	18	54,5
Yüz yüze eğitime katılım düşük	-	
TOPLAM	33	100

Tablo 15 değerlendirildiğinde, uzaktan eğitim sürecinde öğretmenlerin ders içi etkinliklere katılım yüksek cevabını vermediği görülmektedir. % 45,5 oranında uzaktan eğitime katılım düşük olduğunu söyledikleri görülmektedir. % 54,5 oranında yüz yüze eğitimde ders içi etkinliklere katılımın yüksek olduğunu söyledikleri görülmektedir. Yüz yüze eğitim sürecinde öğrencilerin ders içi etkinliklere katılım düşük cevabını verdikleri görülmektedir. Konuyla ilgili öğretmenlerin verdikleri cevaplardan örnekler sunulmuştur.

Ö(2)Yüz yüze eğitimde aktif katılım daha etkilidir.

Ö(5)Ders işleniş şekli uygulamalı olduğu için yüz yüze eğitim daha etkilidir.

Ö(11)Aktif katılım uzaktan eğitimde yok denecek kadar azdır.

Ö(23)Uzaktan eğitimde öğrenciyle etkileşim olmuyordu.

İkinci soruda öğretmenlere "Online müzik dersi içinde gerçekleştirilen etkinliklerin yüz yüze eğitime göre gerçekleştirilen etkinliklerden avantaj ve dezavantajları nelerdir?" sorusu yöneltilmiş ve bu soruya ilişkin cevaplar Tablo 16'da sunulmuştur.

Tablo 16: Uzaktan Eğitim Etkinliklerinin Yüz Yüze Eğitime Göre Avantaj Ve Dezavantajlarına İlişkin Veri Tablosu

Uzaktan Eğitim Etkinlikleri	**Öğretmen Kodu**	**f**	**%**	**Nedenleri**
Avantaj	(Ö.2,Ö.6,Ö.7,Ö.8,Ö.10 ,Ö.12,Ö.13,Ö.14,Ö.15, Ö.16 Ö.17,Ö.18,Ö.19,Ö.23 Ö.24,Ö.27,Ö.29,Ö32)	18	45,5	Evde derse girmek, Çalışma zamanı, Dersi tekrar etme, Plan programlı çalışma, İstekli öğrencilerin derse girmesi
Dezavantaj	(Ö.1,Ö3,Ö.4,Ö.5,Ö.9, Ö.11,Ö.20,Ö.21,Ö.22 Ö.25,Ö.26,Ö.28,Ö.30, Ö.Ö.31,Ö.33)	15	54,5	Zaman Yetersizliği, Verimsiz dersler, Öğrenciyle iletişim eksikliği İnternet sorunu Hakimiyet zorluğu
TOPLAM		33	100	

Tablo 16 değerlendirildiğinde, öğretmenlerin % 45,5 oranında uzaktan eğitim sürecini avantajlı bulduğu görülmüştür. % 54,5 oranında büyük çoğunluğu ise uzaktan eğitim süreci dezavantajlıdır demişlerdir. Nedenlerine bakıldığında uzaktan eğitimde evde derse girmek, çalışma zamanı, ders tekrar etme, plan ve programlı çalışma, istekli öğrencilerin derse girmesi cevabını vermişlerdir. Dezavantajların nedenlerinde ise zaman yetersizliği, verimsiz dersler, öğrenciyle iletişim eksikliği, internet gibi sorunu, hakimiyet zorluğu olduğu cevaplar arasındadır. Konuyla ilgili öğretmenlerin verdikleri cevaplardan örnekler sunulmuştur.

Ö(1)Sadece istekli öğrenciler derse katıldı tek avantajı buydu.

Ö(3)Ders saatinde evde rahat ortamda olmak verimimi arttırdı.

Ö(9)Bağlantı sorunundan dolayı bir çok ders tamamlayamadan bitti.

Ö(20)Uzaktan eğitim olduğu için hakimiyet zorluğu oluyordu yüz yüze eğitimde sorun yaşanmıyordu.

4.4. DÖRDÜNCÜ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR

Dördüncü alt probleme ilişkin "Uzaktan eğitim sürecinde müzik derslerinin daha verimli olmasına yönelik öğretmenlerin önerileri nelerdir?" sorusu yöneltilmiş ve bu soruya ilişkin cevaplar Tablo 17'de sunulmuştur.

Tablo 17: Uzaktan Eğitimde Öğretmen Önerilerine İlişkin Veri Tablosu

Uzaktan Eğitimde Verim Önerileri	**f**	**%**
Öğretmene uygun ortam sağlanması	7	21,3
Teknolojik aletlerin teminini	6	18,2
Öğrenci öğretmenlere kamera açma zorunluluğu	9	27,3
Derslerde analiz ve iyileştirme	11	33,2
TOPLAM	33	100

Tablo 17 değerlendirildiğinde, öğretmenlerin %18,2 oranında teknolojik aletlerin temini, %21,3 öğretmenlere uygun ortam sağlanması, %27,3 öğrencilere ve öğretmenlere kamera açma zorunluluğu, %33,2 derslerde analiz ve iyileştirme cevabını verdiği görülmektedir. Konuyla ilgili öğretmenlerin verdikleri cevaplardan örnekler sunulmuştur.

Ö(18) Kamera açılmadığı için öğrencinin derste olup olmadığını bilemiyorum. Bunun zorunlu olması ders verimini arttıracağını düşünüyorum.

Ö(25) Müzik dersinin niteliğini içeriğine uygun analiz ve iyileştirmeler yapılması verimi arttırır.

Ö(33) Öğrencilerin hepsine yeterli şekilde teknolojik aletlerin ve kullanılacak araç gereçlerin temini verimi arttırır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Sonuç

Bu bölümde, uzaktan eğitim sürecinde ortaokul müzik dersinde yaşanılan sorunlar ve çözüm önerileri açısından incelenmiş, öğretmenlerin görüşme sorularına vermiş oldukları yanıtlar değerlendirilerek bulgulara ulaşılmıştır. Ulaşılan bulguların değerlendirilmesi ile aşağıda yer alan sonuçlara ulaşılmıştır.

Çalışmanın birinci alt probleminde öğretmenlerin uzaktan eğitimde derse hazırlık sürecinde ne tür yöntemler kullandıkları ve derse hazırlık sürecini etkileyen olumlu olumsuz faktörler incelenmiştir.

Araştırmanın bulguları incelendiğinde öğretmenlerin uzaktan eğitimde derse hazırlık sürecinde en çok ders planlama yöntemi kullandıkları bununla birlikte, kaynak sağlama, öğrenciyle iletişim kurma ve materyal hazırlığının derse hazırlık sürecinde ders planlama kadar önemli olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Uzaktan eğitim sürecinde derse hazırlık sürecini etkileyen olumlu faktörlere ev ortamında rahat çalışma, verimli çalışmaya olanak sağlaması ve uzaktan eğitim sisteminin sağladığı avantajlar olarak ifade ettikleri gözlemlenmektedir. Kırık (2014) çalışmasında, eş zamanlı ve eş zamansız çalışma olanakları, sunduğu ders materyalleri, geniş kapsamlı oluşu uzaktan eğitimin avantajları arasında olduğunu ortaya koymuştur. Bu sonuca bakılarak uzaktan eğitimin sadece dezavantaj sağlamadığı avantajlarının da bir o kadar önemli etkiye sahip olduğu çıkarımı yapılabilmektedir. Derse hazırlık sürecini etkileyen olumsuz faktörlerin nedenlerine bakıldığında ise dışarıdan gelen gürültü, sistem sorunları, öğrenciyle iletişim kuramamak, verim sağlayamamak gibi sorunları vurguladıkları söylenebilmektedir. Konuyla ilgili yapılan çalışmalara bakıldığında Şeker (2022) çalışmasında, pandemi dönemindeki uzaktan eğitim problemlerine ilişkin nitel araştırmasında bazı öğretim üyelerinin sistemsel sıkıntılar yaşadıklarını, öğrenci ilgisizliğiyle karşılaştıklarını ve alışma evresinde bir müddet sorunlar yaşadıklarını belirten benzer sonuçlar ortaya koymuştur. Güngör (2022) çalışmasında, öğretmenlerin genellikle donanımla ve internet sıkıntısıyla ilgili sorun yaşadıklarını fiziksel ortamdan kaynaklanan bu sorunların öğretmen ve öğrencilerin derse olan ilgilerinin azalmasına neden olduğunu sonucuna ulaşmıştır.

Çalışmanın ikinci alt probleminde online ders sürecine yönelik öğretmen görüşleri incelenmiştir. Araştırmanın bulguları incelendiğinde online ders süresinin yeterli görüldüğü, öğrencilerin derse katılım durumunu yetersiz gördükleri, öğrencilerin verilen ödevleri yerine getirdiği, öğretmenlerin öğretim yöntem ve tekniklerini etkili kullandığı, en çok kullanılan yöntem ve tekniğin düz anlatım, soru cevap, gösterip yaptırma olduğu bununla birlikte öğretim yöntem ve tekniklerini etkili kullanamayan öğretmenlerin de problem çözme, gösterip yaptırma, kulaktan şarkı öğretimi yöntemini kullandıklarını fakat etkili olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Koylu (2022) çalışmasında soru-cevap tekniğinin en çok müzik ve İngilizce branşlarında tercih edildiğini, düz anlatım yönteminin ise en çok müzik, görsel sanatlar, İngilizce ve matematik branşlarında tercih edildiği sonucuna ulaşmıştır. Işık (2022) ortaokul matematik öğretmenlerinin uzaktan eğitime yönelik çalışmasında internet aracılığıyla uygulanan tekniklerin kullanımı, oyunla eğitim, çoklu zekaya hitap etmesi ve kullanışlılık sağlaması öğretim yöntem ve teknikleri açısından avantaj olabilirken en önemli dezavantajın işbirliğine dayalı tekniklerin kullanılamaması, soru cevap gibi kullanışlı tekniklerin bile öğrenciden kaynaklı mikrofonu açıp soruyu cevaplamama, ortamda bulunamayıp derste katılımcı olarak görünme gibi nedenlerden dolayı bu öğretim yöntem ve tekniklerinin dezavantaj oluşturduğu görüşünü belirtmiştir. Bu çalışma sonuçlarına bakılarak müzik dersi gibi uygulamalı bir derste soru cevap yöntemi etkili ve sık kullanılırken matematik dersinde etkili kullanılamadığı çıkarımı yapılabilmektedir. Uzaktan eğitim sürecinde en çok yaşanan teknik problemin internet kaynaklı olduğu ve iyileştirmek için alt yapı çalışmalarının yapılması gerektiği sonucuna ulaşılırken benzer sonuç Topalak (2021) çalışmasında, ortaya koymuştur. Öğretmenlerin tamamı, senkron hatalarından kaynaklı sorunlar yaşadığını ve büyük bölümünde cihazlarla ilgili sorunları yaşadığını ifade etmiştir. Yıldız (2015) çalışmasında, öğretim elemanlarının uzaktan eğitimi için gerekli olan donanımı etkili kullandığı anlatı, metin, görsel kullanarak uygulamaları gerçekleştirdiği ve öğretim sürecinde sunuş yönetimini kullandıkları sonucuna ulaşmıştır; bu durum araştırmanın sonuçlarıyla örtüşmektedir. Teknik boyut dışındaki etmenlerde ise en çok ev ortamının etkilerini vurguladıkları göze çarpmaktadır.

Çalışmanın üçüncü alt probleminde online ders süreci içinde etkinliklerin uygulanmasına yönelik öğretmen görüşleri incelenmiştir. Araştırmanın bulguları incelendiğinde uzaktan eğitim sürecinde öğrencilerin derse katılım durumu düşük, yüz yüze eğitimde derse katılım durumu yüksek olduğu; öğrencilerin uzaktan eğitim sürecini yüz yüze eğitime göre dezavantajlı buldukları gözlemlenmektedir. Dezavantajlar nedenlerine bakıldığında ise zaman yetersizliği, verimsiz dersler, öğrenciyle iletişim eksikliği, internet sorunu, hakimiyet zorluğu göze çarpmaktadır. Yıldırım (2022) çalışmasında, katılımcıların geleneksel eğitimde iletişimin ve etkileşim fazla olması, yüz yüze etkileşimin sağlanabilmesi, maddi sorunlardan kaynaklana fırsat eşitsizlikleri, katılım düşüklüğü, devamsızlık sorunları gibi bir takım dezavantajlardan dolayı geleneksel eğitimi daha güvenli buldukları sonucuna ulaşmıştır. Bu durum araştırmanın sonuçlarıyla örtüşmektedir.

Çalışmanın dördüncü alt probleminde uzaktan eğitim sürecinde müzik derslerinin daha verimli olmasına yönelik öğretmen görüşleri incelenmiştir. Araştırmanın bulguları incelendiğinde müzik derslerinde analiz ve iyileştirme yapılması, öğrenci ve öğretmene derslerde kamera açma zorunluluğu getirilmesi, öğretmene uygun ortam sağlanması, teknolojik aletlerin temininin sağlanması sonucuna ulaşılırken unutulmamalıdır ki her öğretmen aynı zamanda bir veli de olabilir, öğretmen derse girdiği sırada evde birçok birey eş zamanlı olarak derse girebilir. Bu durum uygun ortamın oluşmasını, zorlaştırır. Aynı zamanda bu görüşler, teknolojik aletlerin yetersiz olduğunu ve temin edilmesinin gerekli olduğunu ortaya koymaktadır. Işık (2022) çalışmasında, kameranın kapalı olmasını etkileşim açısından bazı öğrencilerin derse daha aktif katılım sağlaması, kendini ifade edebilen öğrencilerde özgüveni artırması, derslerin tekrar izlenmesi avantaj sağlarken; kamera ve mikrofonun olmaması, kameranın kasten kapalı tutulması öğrenciyle göz teması kurulamaması dezavantaj sağladığı sonucuna ulaşmıştır. Bu çalışmaya bakılarak öğretmenlerin bu çalışmadaki gibi avantaj ve dezavantajları göz önünde bulundurup öneride bulundukları yapılan çalışma incelendiğinde bu araştırmanın sonuçlarıyla tutarlılık gösterdiği görülmektedir.

Öneriler

- Öğretmen görüşleri doğrultusunda uzaktan eğitim için alt yapı çalışmalarında düzenleme yapılabilir.
- Her sınıf düzeyi için farklı ders saati planlanması uygulanabilir.
- Uzaktan eğitim ile ilgili velilerin bilinçlendirilmesi ve velilerle iş birliği içerisinde çalışmalar düzenlenebilir.
- Uzaktan eğitim sürecinde teknik alt yapının güçlendirilmesi için program yapıcılar elde edilen sonuçlara göre düzenlemelerde bulunulabilir.
- Öğretmenlerin görüşleri doğrultusunda uzaktan eğitimin daha nitelikli yapılabilmesi için benzer çalışmalar artırılabilir.
- Bu çalışma, farklı ekonomik düzeyde olan bölgeler için de uygulanabilir.
- Öğretmenlere uzaktan eğitimde kullanabilecekleri programlara yönelik bilgilendirme seminerleri düzenlenebilir.

KAYNAKÇA

Arabacı, S. (2021). *Öğretmenlerin uzaktan eğitim algısı ve öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik tutumları* (Yüksek Lisans Tezi). Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü: Erzincan.

Balaman, F. ve Hanbay Tiryaki, S. (2021). Coronavirüs (Covid-19) nedeniyle mecburi yürütülen uzaktan eğitim hakkında öğretmen görüşleri. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, *10*(1): 52-84.

Beşer, U. (2010). *Müzik eğitiminde teknoloji kullanımının müzik eğitimcileri açısından değerlendirilmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü: Sakarya.

Çalışkan. Ş. (2019). *Çevrimiçi öğrenme ortamının kullanılabilirlik analizi ve etkililiği: Ahmet Yesevi Üniversitesi örneği* (Yüksek Lisans Tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü: Konya.

Çankaya, B. (2016). Akademik personelin uzaktan eğitim hakkındaki görüşleri. *Internatiol Journal of Human Sciences*, *13*(1), 99-413

Çuhadar, H. (2016). Müzik ve müzik eğitimi. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 25*(1), 217-230

Demir, E. (2014). Uzaktan eğitime genel bir bakış. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 39*, 204-212.

Forman, J. ve Damschroder, L. (2007). Qualitative content analysis. In empirical methods for bioethics: *A primer*. *Emerald Group Publishing Limited, 11*, 39-62.

Gökçe, O. (2022). *Müzik alanında uzaktan eğitim teknolojilerinin kullanılması* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Ankara.

Güneş, T. (2022). *the motıvatıon of state secondary schools efl teachers durıng dıstance educatıon ın the covıd19 process* (Yüksek Lisans Tezi). Bahçeşehir Üniversitesi: İstanbul

Güngör, B. (2022). *Covid-19 salgını sürecinde uzaktan eğitimde yaşanan sorunlar ve çözüm önerileri (hendek örneği)* (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Sakarya

Işık. G. (2022). *Ortaokul matematik öğretmenlerinin uzaktan eğitime yönelik algıları (Yüksek Lisans Tezi)*. Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Bursa.

Kırık, A. (2014). Uzaktan eğitimin tarihsel gelişimi ve Türkiye'deki durumu. *Marmara İletişim Dergisi*, *21*, 73-94.

Koçak, A ve Arun, Ö. (2006). İçerik analizi çalışmalarında örneklem sorunu. *Selçuk İletişim*, *4*(3), 21-28.

Koylu, D. (2022). *Uzaktan eğitimde kullanılabilecek öğretim yöntem ve tekniklerine ilişkin öğretmen görüşleri. Karma yöntem araştırması* (Yüksek Lisans Tezi). Adıyaman Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü: Adıyaman

MEB, (2018). Aralık 29, 2021 tarihinde T.C. Milli Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü [Tarihçe] https://yegitek.meb.gov.tr/www/tarihce/icerik/15 adresinden alındı

Natriello, G. (2005). Modest changes, revolutionary possibilities: Distance learning and the future of education. *Teachers College Record*, *107*(8), 1885-1904.

Orhan, U. (2022). *Mesleki müzik eğitimi veren kurumların uzaktan eğitim uygulamalarına ilişkin inceleme* (Yüksek Lisans Tezi). Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü: Kırıkkale.

Önderoğlu, U. (2019). *Ana dalı keman olan müzik öğretmenlerinin ortaokul müzik dersinde karşılaştığı sorunlar ve çözüm önerileri* (Yüksek Lisans Tezi). Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Denizli

Özdoğan, A. Ç. ve Berkant, H. G. (2020). Covıd-19 pandemi dönemindeki uzaktan eğitime ilişkin paydaş görüşlerinin incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, *49*(1), 13-43.

TDK, 2023, http://sozluk.gov.tr Adresinden Alınmıştır.

Topalak, Ş. (2021). Müzik öğretmenlerinin bakış açısından pandemi döneminde online eğitim. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, *17*(2), 291-308.

Uçan, A. (1994). *Müzik eğitimi, temel kavramlar, ilkeler, yaklaşımlar.* Ankara: Müzik ansiklopedisi yayınları.

Uçan, A. (1990). Sanat eğitiminin niteliği, üç ana türü ve bazı temel sorunları. *Orkestra Aylık Müzik Dergisi*, *207*, 25-49.

Ülkü, S. (2018). *İlkokulda görev yapan öğretmenlerin uzaktan eğitime yönelik tutumları* (Yüksek Lisans Tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Bolu.

Yıldırım Can, M. (2022). *Uzaktan eğitim sürecinde duyulan güvenin ilkokul paydaş (öğretmen, idareci, veli) görüşlerine göre incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü: Ağrı.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin

EKLER

EK-1: Görüşme Formu

Açıklama

Bu form, Harran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda Dr. Öğr. Üyesi Taner TOPALOĞLU danışmanlığında araştırılan, "Öğretmen Görüşleri Doğrultusunda Ortaokul Müzik Dersinin Uzaktan Eğitiminde Yaşanılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri " adlı yüksek lisans tezine veri toplamak amacıyla hazırlanmış görüşme formudur. Bu araştırma ile müzik öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda, uzaktan eğitim sürecinde genel müzik eğitiminin verimlilik durumu, müzik öğretmenlerinin uzaktan eğitim sürecine hazırlık durumu, uzaktan ve yüz yüze eğitim sürecinde yapılan etkinliklerin karşılaştırılması ve uzaktan eğitimde yaşanılan sorunlara yönelik çözüm önerileri sunulması amaçlanmaktadır.

2 Bölümden oluşan formun 1. Bölümünde kişisel bilgiler 2. Bölümünde ise görüşme soruları yer almaktadır. Yapacağımız görüşme tahmini olarak 20 dakika olarak planlanmıştır. Araştırmaya katılım gönüllülük esasına dayanmaktadır. Elde edilen verilerde isminiz gizli tutulacaktır.

Bu görüşmemizi eğer izin verirseniz, görüşmenin daha rahat bir havada gerçekleşmesi ve konuşacaklarımızın eksiksiz biçimde araştırmada yer alması için bir ses kayıt cihazıyla kayıt altına almak istiyorum. Görüşmeye başlamadan önce, konuyla ilgili belirtmek istediğiniz bir düşünce ya da sormak istediğiniz bir soru var mı?

Görüşme sorularına vereceğiniz yanıtlar tezimiz için önem arz etmektedir. Bu nedenle sorulara içtenlikle cevap vermeniz beklenmektedir. Çalışmaya vereceğiniz katkılardan dolayı şimdiden teşekkür ederim.

Danışman

Dr.Öğr.Üyesi Taner TOPALOĞLU

Araştırmacı

Melisa UMAN

Harran Üniversitesi

Yüksek Lisans Öğrencisi

Kişisel Bilgiler
Cinsiyeti:
( ) Erkek ( )Kadın

Yaş
( ) (22-25) ( )(26-30) ( )(31- 34) ( ) (35- 38) ( ) (38-üstü)
Meslekteki hizmet yılı
( ) 1-3 ( ) 4-7 ( )8-10 ( )10-15 ( ) 15- üstü
Eğitim Durumu
( )Lisans ( ) Y.Lisans ( )Doktora ( ) Sanatta Yeterlilik
Mezun olduğu Lisans Türü
( )Konservatuvar ( )Eğitim Fakültesi ( )Güzel Sanatlar Fakültesi
( )Sahne
Sanatları Fakültesi ( )Diğer ……

Görüşme Soruları
1.Uzaktan eğitim sürecinde öğrencilerin derse katılım durumları nasıldır?
2.Uzaktan eğitim sürecinde öğrencilerin kendilerine verilen ödevleri yerine getirme durumları nasıldır?
3.Uzaktan eğitim sürecinde öğrencilerin ders içi etkinliklere katılımı ile yüz yüze eğitimde yapılan etkinliklere katılım durumları arasında farklar var mıdır?
4.Uzaktan eğitim sürecinde online (canlı) olarak yapılan ders esnasında öğretim yöntem ve tekniklerini etkili bir şekilde kullanabilme durumunuz nasıldır? Daha çok hangi yöntem ve teknikleri kullanmaktasınız.
5.Uzaktan eğitimi sağlıklı bir şekilde yürütebilmek için uygun ortam, yeterli kaynak, materyal vs. durumunuz nasıldır?
6.Uzaktan eğitim sürecinde online (canlı) olarak yaptığınız ders esnasında ne gibi teknik(İnternet, bilgisayar, ses, görüntü) sorunlarla karşılaşıyorsunuz?
7.Online (canlı) ders esnasında dersinizi etkileyen teknik boyut dışında başka faktörler var mıdır? Varsa nelerdir?
8.Online (canlı) ders saatini yeterli buluyor musunuz?
( )Evet ( )Hayır
A) Cevabınız hayır ise nedeni nedir?
B) Cevabınız hayır ise bu konudaki önerileriniz nedir?
9.Uzaktan eğitimde derse hazırlık sürecinde ne tür yöntemler kullandınız?
10.Uzaktan eğitimde sizce derse hazırlık sürecini etkileyen olumlu ve olumsuz etkenler nelerdir?
11.Uzaktan eğitim sürecinde müzik dersi içinde gerçekleştirilen etkinliklerin yüz yüze eğitime göre gerçekleştirilen etkinliklerden avantaj ve dezavantajları nelerdir?
12.Uzaktan eğitim sürecinde müzik derslerinin daha verimli olması için önerileriniz nelerdir?

EK-2: Etik Kurul Raporu

Evrak Tarih ve Sayısı: 25.03.2022-117907

T.C.
HARRAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER ETİK KURULU

Tarih: 18.03.2022
Saat: 10:00
Sayı: 2022/33
Konu: MELİSA UMAN

Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu'nun yaptığı toplantı sonucunda Harran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü **Melisa UMAN** ' nın yürütücü olduğu Eğitim Fakültesi Dr. Öğr. Üyesi **Taner TOPALOĞLU'** nun danışman olduğu **" Öğretmen Görüşleri Doğrultusunda Ortaokul Müzik Dersinin Uzaktan Eğitiminde Yaşanılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri "** konulu yüksek lisans çalışması, oy birliğiyle uygun bulunmuş ve 18.03.2022 tarihinden geçerli olmak üzere onaylanmıştır.

Doç. Dr. Ahmet İLYAS
Başkan

Dr. Öğr. Üyesi Emine YÖNEY
Başkan Yardımcısı

Prof. Dr. Ayşe Dilek ATASOY

Doç. Dr. Ömer SABUNCU

Doç. Dr. Dursun ÇADIRCI

Dr. Öğr. Üyesi Derya EVRAN

Doç. Dr. Yasin TAŞ

EK-3: Müzik Öğretmenlerine Yönelik Anket İzin Belgesi

T.C.
ŞANLIURFA VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-47377298-44-48387028 22.04.2022
Konu : Anket, Uygulama İzni
(Melisa UMAN)

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi: 16/02/2022 tarih ve 43611425 sayılı Valilik Makam Onayı.

Harran Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Yüksek Lisans öğrencisi Melisa UMAN' ın tutanakta belirtilen konu ile ilgili araştırma izni hakkındaki 15.04.2022 tarih ve 123454 sayılı yazısı, ilgi sayılı Valilik Makam Onayı ile oluşturulan komisyon tarafından incelenmiştir. İlgilinin çalışmasının Milli Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünün 21/01/2020 tarih ve 2020/2 sayılı genelgede belirtilen hususlar çerçevesinde uygulanabileceği ekte gönderilen komisyon tutanağı ile onaylanmıştır. Denetimleri ilgili Okul, İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri tarafından gerçekleştirilmek üzere derslerin aksatılmaması kaydıyla, araştırmanın ayrıca öğrenci, veli ve/veya öğretmenlerden alınacak izin ve gönüllük esasları çerçevesinde 2021-2022 Eğitim Öğretim yılı sonuna kadar tutanakta belirtilen Eyyübiye, Haliliye ve Karaköprü İlçemizdeki Resmi Ortaokul Öğretmenlerine yönelik Covid-19 tedbirleri kapsamında Araştırma, Uygulama ve Anket çalışması yapılması hususunda ;

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Fevzi KURT
Vali a
Milli Eğitim Müdürü

EK:
1-Komisyon Tutanağı (1 sayfa)
2-Anket (2 Sayfa)

Dağıtım :
Gereği :
Eyyübiye İlçe Kaymakamlığına (İlçe MEM)
Haliliye İlçe Kaymakamlığına (İlçe MEM)
Karaköprü İlçe Kaymakamlığına (İlçe MEM)

Bilgi:
Harran Üniversitesi Rektörlüğü
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)
Sayın: (Melisa UMAN)

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Adres :
Belge Doğrulama Adresi : https://www.turkiye.gov.tr/meb-ebys
Bilgi için: İsmail POLAT
Telefon No : 0 (414) 280 63 11
Unvan : Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni
E-Posta:
İnternet Adresi: Faks:
Kep Adresi : meb@hs01.kep.tr
Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. https://evraksorgu.meb.gov.tr adresinden be55-485a-3ae8-bbf8-2d72 kodu ile teyit edilebilir